

dziennik

WSCHODNI

WTOREK 7 GRUDNIA 2021 r.

Taksówkarz – cichy bohater

Andrzej Nowacki w nocy 13 grudnia 1981 roku, w chwili wprowadzenia stanu wojennego, wraz z dwoma studentami UMCS jeździł po Lublinie, by ostrzec działaczy „Solidarności”, że dzieje się coś złego

STRONA 2

Bug spętany kolczastym drutem

BEZMYŚLNOŚĆ Ma chronić przed migrantami, a tak naprawdę największe zagrożenie stanowi dla zwierząt. Od kilku dni Bug nie przypomina już pięknej, dzikiej rzeki. Polski brzeg jest spętany kilometrami drutu kolczastego. Mieszkańcy i przyrodnicy z osłupieniem przyglądają się zdjęciom udostępnianym w sieci

Ewelina Burda

Zasiekami zdążył już się pochwalić Mariusz Błaszczak (PiS), minister obrony narodowej: „Wojska estońskie pomagają na granicy polsko-białoruskiej. Zadaniami żołnierzy z Estonii jest budowa i naprawa tymczasowego ogrodzenia oraz udrożnienie połączeń drogowych” – napisał w mediach społecznościowych, dołączając zdjęcia żołnierzy rozciągających kolczastą pułapkę.

Wykrwawiają się na śmierć

Ale mieszkańcy nadbużańskich terenów nie podzielają entuzjazmu ministra. Jako pierwszy na problem zwrócił uwagę Artur

Tetiurka z gminy Hanna, który prowadzi „Siedlisko w Kuzawce nad Bugiem”. Druty widzi ze swojego podwórka. – Zamontowano jest przy samej linii brzegowej – opowiada. – A przecież Bug to dzika rzeka i jeśli w odpowiednim czasie zasieki nie zostaną uprzątnięte, to druty popłyną.

W ubiegłym roku rzeka wylała obok jego posesji. – Bystry nurt niesie ze sobą wszelkie zanieczyszczenia, kłody drzew – dodaje, przyznając, że martwi się też o swojego psa. – On chętnie pływał w Bugu, a teraz to nie wiem.

Z kolei pan Dariusz prowadzi agroturystykę w Nowosiólkach w gminie Sławatycze. – Rzeka była

naturalną ostoją dla zwierząt, to było ich środowisko. Człowiek nie powinien w to ingerować – mówi Dziennikowi. Zwraca też uwagę, że drut tak naprawdę nie ma kolców, a coś w rodzaju małych żyłek. – Teraz te stworzenia będą się wykrwawiać na śmierć.

O rzekę martwi się też organizator spływów kajakowych z Włodawy. – Na wiosnę, przy roztopach, zasieki będą pod wodą, a płynące drzewa je pozrywają. W ten sposób powstaną trudne do usunięcia zatory – uważa nasz rozmówca. – Nie chciałbym płynąć motorówką i wpasć na taką pułapkę, to będzie teksańska masakra – denerwuje się mieszkaniec Włodawy.

Pułapka na zwierzęta

Prof. Wiktor Kotowski z Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego jest specjalistą w zakresie ekologii roślin i ochrony przyrody. Nie ma wątpliwości, że zasieki to ogromne zagrożenie dla zwierząt.

– Ryby, bobry, wydry, czy nawet większe ssaki, jak sarny czy jelenie, bo one migrują, będą się o te druty ranić, zaplątywać w nie i ginąć

– mówi profesor UW.

Naukowiec zaznacza, że zasieki odcinają też zwierzęta lądowe od wodopoju. W jego ocenie to tylko kwe-

Takimi zdjęciami z akcji rozciągania zasieków z drutu kolczastego chwalił się na Twitterze sam minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak

FOT. TWITTER

stia czasu, aż druty znajdą się pod wodą lub zarośnie je roślinność. A przez to staną się niewidoczne. – Wtedy zwierzęta będą wpadać w nie jak w pułapkę – tłumaczy Kotowski. A na wiosnę zasieki trudno już będzie usunąć. – Nad rzeką przyroda jest wybijana, szybko się rozrasta roślinność, krzewy. W druty zaplątane będą kłody drzew, pnie, które niesie rzeka, a ostatecznie – niestety – rów-

nież ciała zwierząt – uważa naukowiec.

„Czasowa bariera”

Straż Graniczna odpowiada, że „konstrukcja nie jest umocowana na stałe”. – Bariera jest zamontowana jedynie na części granicy państwowej na odcinku z Białorusią – mówi Dziennikowi kapitan Dariusz Sienicki, rzecznik prasowy Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. Czyli gdzie? – Na obszarach najbardziej zagrożonych. Jej zadaniem jest zapobieganie próbom nielegalnego przekroczenia granicy. Jednak może ona być – w zależności od sytuacji na granicy – zdemonstrowana – zaznacza Sienicki.

Namówiła kuzynkę, by tłukła kotem o podłogę

Prace społeczne i kilka tysięcy złotych nawiązki. To kara dla 22-latkę skazanej za znęcanie się nad kotem. Kobieta namówiła swoją kilkuletnią siostrzenicę do dręczenia zwierzęcia, a sama nagrywała to telefonem. Film opublikowała w sieci.

– Na szczęście wyroki w takich sprawach są coraz bardziej surowe. Kiedyś znęcanie się nad zwierzętami było traktowane jako czyn o znikomej szkodliwości społecznej. Obecnie coraz częściej orzekane są grzywny, kary ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności w zawieszeniu – komentuje Mariusz Kluziak z Chełmskiej Straży Ochrony Zwierząt.

To przedstawiciele tej organizacji interweniowali w sprawie 22-latkę z gm. Bia-

łopole. Pisaliśmy o tym w styczniu. W internecie pojawił się wówczas film, na którym kilkuletnia dziewczynka znęcała się nad młodym kotem. Dusiła go, szarpała i wykręcała łapy. Siadała na kocie, a także uderzała nim o podłogę i meble. W tle słychać było nagrywającą kobietę, która dopingowała dziewczynkę. Później autorka filmu opatrzyła go komentarzem „każdego kota wykończy”.

Na brutalne nagranie opublikowane na Instagramie zareagowała mieszkanka sąsiedniej gminy Żmudź. Rozpoznała mieszkanicę widoczną na filmie. Zawiadomiła Straż Ochrony Zwierząt. Na miejscu interweniowali również policjanci. Rodzice 5-latkę byli zaskoczeni wizytą mundurowych. Wyjaśnili, że

dziewczynką opiekowała się wcześniej jej 22-letnia kuzynka.

Przedstawiciele Straży Ochrony Zwierząt podejrzewali jednak, że sytuacja widoczna na nagraniu nie była pierwszą. Dlatego zabrali zwierzę domownikom (opiekunka dobrowolnie rzekła się do niego praw). Kot nie wymagał pomocy – był w dobrej kondycji.

Na kadrze z filmu zrobionego przez 22-latkę widać, jak jej 5-letnia kuzynka rzuca kotem

FOT. INSTAGRAM

O sprawie zawiadomiono jednak prokuraturę. Śledczy oskarżyli 22-latkę, że wykorzystując swoją młodszą kuzynkę doprowadziła do zadawania bólu i cierpienia zwierzęciu. Grozi za to do 3

lat więzienia. Kobieta postanowiła jednak uniknąć procesu i dobrowolnie poddała się karze. Sąd w Chełmie skazał ją na 8 miesięcy prac społecznych i 5 tys. zł nawiązki dla Chełmskiej Straży Ochrony Zwierząt.

– Przed sądem adwokat oskarżonej broniła jej twierdząc, że już została ukarana przez lincz w internecie. To jest jakiś absurdalny argument. Moim zdaniem takie zachowania powinny być piętnowane nie tylko w sieci, ale i społecznie – mówi Mariusz Kluziak. – Takich ludzi powstrzymują chyba tylko wysokie kary i ryzyko społecznego potępienia.

Przedstawiciele stowarzyszenia przyznają, że chociaż za znęcanie się nad zwierzętami grozi bezwzględne

więzienie, to takie wyroki są rzadkością.

– Działam w straży od 15 lat i pamiętam jedno takie rozstrzygnięcie. Kobieta została skazana na pół roku więzienia. Przez ponad dwa lata trzymała psa uwięzzonego do maszyny rolniczej, bez budy, z łańcuchem wrastającym w ciało – dodaje Kluziak.

Zwraca również uwagę, że chociaż wyroki nie są zbyt surowe, to policjanci inaczej podchodzą do spraw dotyczących znęcania się nad zwierzętami. – Przed laty reagowali na nasze zgłoszenia wzruszeniem ramion, później traktowano nas jak oszołomów, ale zawiadomienia były przyjmowane. Teraz dotarliśmy do etapu, na którym mamy zrozumienie i dobrą współpracę – przyznaje strażnik zwierząt.

JACEK SZYDŁOWSKI

Bo trzeba było ratować ludzi

FILM Było minęło, była z tego jakaś korzyść, bardzo dobrze, że jednak coś się udało – mówi Andrzej Nowacki, lubelski taksówkarz. Dzięki jego postawie w nocy 13 grudnia 1981 roku, w chwili wprowadzenia stanu wojennego, działacze Solidarności zostali zaalarmowani, że dzieje się coś złego

Krzysztof Wiejak

W najbliższy poniedziałek, w 40. rocznicę tragicznych wydarzeń, gdy tysiące ludzi trafiło do aresztów lub na internowanie, lubelski reżyser Grzegorz Linkowski pokaże swój najnowszy fabularyzowany dokument „Taksówkarz: cichy bohater Grudnia”. To historia Andrzeja Nowackiego, który przez kilka godzin, wraz ze studentami z Niezależnego Zrzeszenia Studentów, jeździł po Lublinie, by ostrzec przed aresztowaniami działaczy „Solidarności”.

Studenci pomagają

– Pierwsze godziny po wprowadzeniu stanu wojennego to był chaos informacyjny, ludzie byli przerażeni, zdezorientowani, nie wiedzieli, co się dzieje, na ulicach była milicja i wojsko – mówi Grzegorz Linkowski. – Dlatego chciałem przypomnieć historię pana Nowackiego, który w tak dramatycznych okolicznościach zdecydował się na ten swoisty rajd po mieście.

Andrzej Nowacki tak w dokumencie wspomina tamte wydarzenia: – To była noc, ciemno, do tego jeszcze trochę nerwów, akurat trafiłem na ten moment, kiedy zrywali te plansze, walili w drzwi (do Zarządu Regionu „S” – red.). Takie coś o tej porze to nie normalne, trzeba komuś powiedzieć. Pomyślałem, że jak

nie załatwią tego studenci, to nikt nie załatwi.

Leszek Gorgol, jeden z bohaterów filmu i „pasażer” taksówki, w 1981 roku był działaczem NZS UMCS: – Strajk studencki został zakończony, wróciłem w sobotę 12 grudnia do akademika, 14 grudnia mieliśmy wrócić na uczelnię, pójść na wykłady – opowiada w filmie. – Zaraz po północy wpadł do mojego pokoju kolega z roku, z informacją, że do drzwi akademika „Femina” dobija się jakiś człowiek, który bardzo chce się spotkać z kimś z NZS-u, bo ma bardzo ważne informacje. Jeździł taksówką po Lublinie i opowiedział, że jadąc ulicą Królewską zauważył, że znaczne siły milicyjne wkraczają do siedziby Zarządu Regionu Środkowoschodniego „Solidarności” i wyprowadzają stamtąd ludzi. Stwierdził, że coś z tym

trzeba zrobić, trzeba ratować ludzi.

Rozświetlona komenda

Ale zadanie nie było łatwe. Taksówkarz wraz ze studentami objechał najważniejsze punkty w mieście. W siedzibie Milicji Obywatelskiej przy ul. Narutowicza pałą się wszystkie światła. Duże siły skoncentrowane są na ul. Królewskiej, skierowane do pacyfikacji siedziby Zarządu Regionu „S”. Mężczyźni działają trochę po omacku, telefony są głuche, nie znają wszystkich adresów działaczy opozycji, co chwila na ulicy mijają jakiś patrol albo kolumnę wojskową. Umawiają się, że w razie zatrzymania taksówkarz powie milicjantom, że wiezie studentów do akademika.

– Chciałem oddać przede wszystkim uczucia bohaterów, stan ciągłego zagrożenia

Kadr z filmu Grzegorza Linkowskiego: „Taksówkarz – cichy bohater Grudnia”

FOT. JACEK PIOTR TARASIUK, HANNA LINKOWSKA

– dodaje Linkowski. – Przypomnieć dramatyzm sytuacji i emocje tamtej nocy: bez telefonów, informacji, nocy wyciągania ludzi z domów, niepokojących plotek o interwencji radzieckiej.

Ważna sprawa

Jednym z tych, którego w porę udało się ostrzec, był Andrzej Sokołowski, działacz opozycji, choć w jego przypadku ważna okazała się pomyłka. Studenci zapukali akurat do jego mieszkania, choć mieli wejść piętro wyżej. Przez drzwi usłyszał: pan się ubiera, musi pan pójść z nami. – Delikatnie otworzyłem drzwi i zszedłem na

dół. Coś mi podpowiedział, nie wychodź na dwór, wszedłem do piwnicy i zamknąłem drzwi – opowiada Sokołowski. Właśnie wtedy do bloku weszli milicjanci, a opozycjonista uciekł przez piwnicę drugą klatką schodową.

Adam Peziol, przewodniczący NZS UMCS, już wcześniej miał informację o grożącym mu niebezpieczeństwie. – Uznałem, że dworce nie są jeszcze obstawione, że uda mi się jakoś przemknąć – mówi w „Taksówkarzu”. – Przez zaśnieżone pola dotarłem do rodzinnego domu w nocy z 13 na 14 grudnia, wiedząc, że rodzice pomogą znaleźć jakąś kryjówkę.

Tej samej nocy miał już dom na kilka następnych miesięcy u ludzi, których nikt nie mógł podejrzewać, że mogliby kogoś u siebie ukrywać.

– Taksówkarz cały czas służył nam radą – mówią bohaterowie dokumentu. – Bardzo poważnie do tego podchodził. Z taką myślą, że trzeba ratować ludzi. Wtedy, w tę noc, zaufaliśmy jemu, ale on zaufał także nam. To było nieistotne, że np. wypalał benzynę. Dla niego liczyła się sprawa. To był skromny człowiek: tak szybko jak się pojawił, tak szybko zniknął.

Odnalazł się dopiero po 25 latach, gdy Radio Lublin nadało komunikat, że poszukuje cichego bohatera tamtych dni. A teraz jego historię możemy poznać dzięki filmowi.

Premiera dokumentu „Taksówkarz: cichy bohater Grudnia” 13 grudnia o godz. 17.00 w ACKiM Chatka Żaka. Po filmie dyskusja z udziałem uczestników wydarzeń sprzed 40 lat oraz koncert „Pieśni bardów stanu wojennego”

Zdrożęją przejazd pociągami

KOLEJ W najbliższą niedzielę wzrosną ceny biletów na pociągi spółki Polregio, chociaż nie wszystkie. Bilet na trasę z Lublina do Chełma, który kosztuje dzisiaj 17,20 zł, będzie kosztował 19,30 zł. Tak samo podróżę przejazd na trasie Lublin-Dęblin.

W przypadku przejazdów na trasie Lublin-Kraśnik (taryfa „połączenie w dobrej cenie”) trzeba będzie zapłacić 8 zł, czyli o złotówkę więcej niż obecnie. Natomiast za „bilet lubartowski” na trasę Lublin-Lubartów zapłacimy 4,30 zł zamiast obecnych 3,90 zł.

Niektóre bilety nie podrożeją, np. na przejazd z Lublina do Zamościa albo z Terespolu do Białej Podlaskiej. Nie wzrośnie też opłata za

przejazd po terenie Lublina, np. z Dworca Głównego na przystanek Lublin Zachodni lub z Lublina Głównego na Zadebie (ul. Turystyczna) dotrzemy wydając 2 zł.

Podwyżka zapowiedziana przez Polregio ma obejmować również bilety okresowe i jednorazowe, opłaty dodatkowe oraz manipulacyjne. – Jako jedyny tak duży przewoźnik pasażerski od trzech lat nie korygował ceny cen biletów – stwierdza spółka, która obiecuje pasażerom sukcesywną poprawę warunków podróży. Nowe cenniki były uzgadniane z samorządami województw, które są mniejszościowym udziałowcem Polregio (50 proc. minus jeden udział).

(DRS)

Kierowco, zwolnij. Nowe radiowozy są szybkie, ciche i nieoznakowane

Policjanci z drogówki dostali nowe nieoznakowane radiowozy. Hybridowe modele BMW trafią do komend w Zamościu i Tomaszowie Lubelskim.

W poniedziałek przed budynkiem Komendy Wojewódzkiej w Lublinie mundurowi odebrali kluczyki do dwóch nowych radiowozów. Zakup dofinansował Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przeznaczyl na ten cel 200 tys. zł. Nowe auta to BMW 330 z napędem hybrydowym. Wyposażone są w dwulitrowy silnik spalinowy o mocy 183 KM oraz silnik elektryczny o mocy 113 KM. Wyposażone są również w kamery.

W tym roku dzięki wsparciu lokalnych samorządów policjanci z lubelskiego garnizonu kupili już 26 radiowozów. 15 z nich to auta nieoznakowane. Samorządowcy przekazali na ten cel

Wczoraj policjanci z drogówki w Zamościu i Tomaszowie Lubelskim odebrali dwa nieoznakowane BMW

FOT. KWP LUBLIN

blisko 1,5 mln zł. Do KWP w Lublinie trafiło również 8 rowerów elektrycznych. Cztery z nich, za 32 tys. zł, kupił lubelski Ratusz. Za pozostałe zapłacił samorząd województwa.

JSZ

Niby blok, choć nie blok, czyli pseudoakademik

ABSURD Na terenie, na którym nie wolno budować mieszkań, wyrosł budynek, w którym zamieszkają ludzie. Inwestor dostał zgodę na budowę, a w internecie są oferty sprzedaży „mieszkań”. Sąsiedzi są oburzeni, a lubelski Ratusz nie ma sobie nic do zarzucenia

Dominik Smaga

Budynek ma stać u zbiegu ul. Berylowej i Onyksowej, obok wzniesionej niedawno przychodni Żagiel Med. Zgoda na jego budowę została wydana przez Urząd Miasta 3 listopada na wniosek spółki Grupa Deweloperska GD. O inwestycji pisaliśmy już w lipcu, jeszcze zanim urzędnicy wydali pozwolenie.

O co się starał inwestor

– 7 lipca do urzędu wpłynął wniosek o pozwolenie na budowę budynku usługowego z częścią noclegową oraz garażem wielostanowiskowym, stanowiącą rozbudowę istniejącego budynku – informowała nas wówczas Monika Głazik z biura prasowego Ratusza. – Na kondygnacjach 1-3 zaprojektowano lokale usługowe, na kondygnacjach 4-7 lokale noclegowe – precyzowała Głazik. Co się kryło pod pojęciem „część noclegowa”? – Dom studencki i mieszkania pracownicze.

Plan: żadnych mieszkań

Na zabudowę wielorodzinną nie zezwala w tym miejscu obowiązujący plan zagospodarowania terenu, który został uchwalony przez Radę Miasta w 2002 roku. Dokument wyznacza tutaj „tereny usług ko-

mercyjnych” z podstawowym przeznaczeniem gruntów „pod usługi handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego i inne usługi komercyjne”. Dopuszcza też „realizację dużych obiektów handlowych”.

Firma zmieniła wniosek

W sierpniu urzędnicy uznali, że deweloper nie może budować tu mieszkań. – Inwestor został zobowiązany do usunięcia nieprawidłowości w dokumentacji, w tym do doprowadzenia projektowanej funkcji budynku do zgodności z planem zagospodarowania w zakresie mieszkań pracowniczych, które są niezgodne z przeznaczeniem

Na działce u zbiegu ul. Berylowej i Onyksowej ma stać budynek, który nie może być blokiem mieszkalnym, ale w którym mimo to będą mogli mieszkać, np. studenci

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

terenu pod usługi – informuje Anna Czerwona z biura prasowego Ratusza. – Składając uzupełniony projekt budowlany inwestor zrezygnował z funkcji mieszkań pracowniczych.

Gdy firma zmieniła projekt, urzędnicy zgodzili się na budowę.

Sąsiedzi wściekli na Ratusz

– To jawna kpina z przepisów. To nie jest miejsce przeznaczone na mieszkania, tylko na usługi. Zagęszczenie budynków oraz natężenie ruchu samochodowego jest tu już tak ogromne, że budowa kolejnego bloku jest niewskazana

– oburza się pan Rafał, mieszkaniec jednego z pobliskich bloków.

Okoliczne wspólnoty mieszkaniowe pisały w tej sprawie do Urzędu Miasta. – Z Wydziału Architektury dostaliśmy odpowiedź sprowadzającą się do tego, że urząd nie może przewodzić procesowi zgodnego z prawem – stwierdza pan Rafał.

W Ratuszu interweniowała też rada dzielnicy. – Te pseudoakademiki to tak naprawdę ukryte bloki – ocenia Anna Glijer, przewodnicząca Zarządu Dzielnicy Węglin Południowy. – Spowoduje to dodatkowe obciążenie dla okolicznych uliczek, na których i tak nie ma już miejsca.

Urząd: to zgodne z planem

Ratusz nie ma sobie nic do zarzucenia. – Pozwolenie dotyczy budynku usługowego z częścią noclegową: domem studenckim – stwierdza Czerwona. – Na kondygnacjach od 1 do 3 zaprojektowano lokale usługowe, a na kondygnacjach od 4 do 7 dom studencki. Tym samym planowana inwestycja spełnia wymogi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – dodaje urzędniczka.

Wszystko przez to, że „dom studencki” oficjalnie jest obiektem usługowym.

Sprzedaż już się rozpoczęła

Chociaż planowany budynek oficjalnie jest obiektem usługowym i domem studenckim, to w internetowych serwisach ogłoszeniowych pojawiły się już oferty sprzedaży lokali w kategorii „mieszkania na sprzedaż”. Sam budynek określono tu jako „apartamentowiec”. – Będzie tu około 30-40 lokali, sprzedawanych z 8-procentową stawką VAT – usłyszeliśmy pod podanym w ogłoszeniu numerem telefonu. – Nie będą to mieszkania, nie będzie można się w nich zameldować na pobyt stały, tylko na pobyt czasowy.

Jest tolerancja, będą pieniądze

SZACUNEK Komisja Europejska wznowiła negocjacje w sprawie 26 mln euro dla województwa lubelskiego na walkę ze skutkami pandemii. To efekt uchylecia przez radnych sejmiku tzw. „uchwały anty-LGBT”. Pieniądze pójdą do branży turystycznej oraz na ochronę zdrowia

Tomasz Maciuszczak

Chodzi o unijne środki z programu REACT EU, dotyczącego wychodzenia gospodarki i służby zdrowia z kryzysu wywołanego pandemią koronawirusa. W przypadku województwa lubelskiego to 26 mln euro, czyli według aktualnych kursów ponad 112 mln zł.

„Wartość najwyższa”

To, czy te pieniądze trafią do naszego regionu, przez długi czas stało pod znakiem zapytania. Poszło o zastrzeżenia Komisji Europejskiej do przyjętego przez lubelski sejmik w kwietniu 2019 roku stanowiska sprzeciwu wobec „wprowadzania ideologii LGBT do wspólnot samorządowych”. Zdaniem unijnych urzędników dokument naruszał zapisy Kart Podstawowych UE, dotyczące zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne,

religii lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek czy orientację seksualną.

We wrześniu, w obawie o utratę unijnych milionów, sejmik skorygował wspomnianą uchwałę. W jej nowej wersji nie pada już określenie „LGBT”, jest za to opowiedzenie się za „ochroną podstawowych praw i wolności”. Dla KE było to jednak za mało, więc na początku listopada posłała dodatkowa uchwała zarządu województwa, w której marszałkowie zobowiązali się do stania na straży wolności i tolerancji.

– Byliśmy zobligowani przez Komisję Europejską do doprecyzowania naszego stanowiska, co uczyniliśmy.

Artykuł 10. Karty Praw Podstawowych nas obowiązuje i uważamy, że niedyskryminowanie jakiejkolwiek osoby pod jakimkolwiek względem jest

dla nas wartością najwyższą.

Udowodniliśmy to i dlatego Komisja potwierdziła, że jesteśmy regionem, który nie ma nic wspólnego z tym, co się nazywa dyskryminacją – mówi marszałek Jarosław Stawiarski (PiS), informując o wznowieniu negocjacji w sprawie programu REACT EU.

Te informacje potwierdzają urzędnicy z Brukseli, którzy działania samorządu województwa uznali za „za-

Komisja Europejska nie chciała uruchomić pieniędzy do czasu, aż sejmik województwa nie wycofa się z uchwały anty-LGBT. Na zdjęciu: tegoroczny Marsz Równości w Lublinie

FOT. JACEK SZYDŁOWSKI

dowalające”. – Jak zawsze, Komisja będzie nadal monitorować przestrzeganie zasady niedyskryminacji – zaznacza rzeczniczka KE, Vivian Loonela.

Na co pójdą pieniądze?

Pod koniec ubiegłego tygodnia do Brukseli został wysłany szczegółowy harmonogram dotyczący wydania pieniędzy z programu REACT EU. – Teraz oczekujemy na wydanie decyzji. Mam nadzieję, że nastąpi to niebawem, ponieważ maksymalny termin to 15 dni roboczych. Po zatwierdzeniu programu przez Komisję Europejską będzie możliwe ogłoszenie konkursu dla przedsiębiorców – mówi Anna Brzyska, dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym w Urzędzie Marszałkowskim. I dodaje, że konkurs najprawdopodobniej zostanie ogłoszony w styczniu, a nabór wniosków wystartuje w lutym przyszłego roku.

78 proc. z 26 mln euro ma trafić do mikro, małych i średnich przedsiębiorców z branż najmocniej dotkniętych przez pandemię: turystycznej, hotelarskiej,

gastronomicznej czy kulturalnej. Pieniądze będą mogły być przeznaczone na tzw. cele klimatyczne, związane z odnawialnymi źródłami energii czy termomodernizacją budynków.

Na zadania związane z ochroną zdrowia zostanie przeznaczone pozostała kwota. W tym przypadku pieniądze zostaną przekazane w trybie pozakonkursowym Wojewódzkiemu Ośrodkowi Medycyny Pracy w Lublinie. Chodzi o zwiększenie dostępu do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz podstawowej opieki zdrowotnej.

– Z naciskiem na poradnie i pracownie związane z leczeniem i rehabilitacją postcovidową oraz tak ważnym aspektem, jak przeniesienie ciężaru opieki ze szpitali na ambulatoryjną opiekę zdrowotną. Dzięki realizacji tego projektu usługi będą świadczone także w domach pacjentów – dodaje Brzyska.

Były róże, będą jałowce

Rośliny wymieniono w ramach gwarancji

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

ZIELEŃ Na polecenie Ratusza wymieniano wczoraj rośliny posadzone rok temu na skarpie przy ul. Dolnej 3 Maja. – Jałowce i trawy wymieniono na 660 róż okrywowych – informuje Monika Głazik z biura prasowego Ratusza.

Co było powodem tej operacji?

– Rośliny nie podjęły takiej wegetacji, jaką powinny podjąć i dlatego zdecydowano, że zostaną zastąpione różami, które lepiej sobie radzą w tym miejscu – odpowiada Głazik. – Prace

zostały wykonane w ramach gwarancji.

Niewykluczone, że wiosną na tej samej skarpie wymieniana będzie część drzew posadzonych tu przed rokiem na zlecenie Urzędu Miasta. Graby kolumnowe nie zazieleniły się w tym sezonie tak, jak powinny. Latem urzędnicy mówili, że 28 drzew zostanie wymienionych jesienią na nowe, również w ramach gwarancji. Niedawno zmienili zdanie i uznali, że taka wymiana będzie prowadzona wiosną „gdyby sadzonki nie podjęły funkcji życiowych”.

(DRS)

Pożar w centrum handlowym

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

EWAKUACJA Nikt nie ucierpiał w niegroźnym pożarze, do którego doszło wczoraj rano w centrum handlowym Plaza przy ul. Lipowej. Ogień pojawił się około godziny 9 w sklepie sieci TK Maxx, który znajduje się na drugim, najwyższym piętrze budynku.

Z centrum handlowego ewakuowano 200 osób. Klienci i pracownicy galerii handlowej czekali na zewnątrz na zakończenie akcji, w której brało udział 20 strażaków. Zablokowany był jeden pas jezdni ul. Lipowej, zajęty przez pojazdy straży i policji.

Strażacy nie mieli zbyt wiele do roboty, bo sprawnie zadziałały nie tylko procedu-

ry, ale też urządzenia przeciwpożarowe.

– Pożar został ugaszony przez instalację tryskaczową – poinformowała Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. – Działania strażaków polegały na dogaszeniu pożaru, przewietrzeniu pomieszczenia oraz kontroli pogorzeliska.

Około godziny 11 centrum handlowe było już otwarte. Zamknięty pozostał jedynie sklep, w którym doszło do pożaru. Na jego wejściu klienci mogli przeczytać informację, że jest nieczynny „z przyczyn technicznych”. Znajdujący się piętro niżej sklep odzieżowy sieci Reserved działał normalnie.

(DRS)

Pani Marzenie Litwin

wyrazy głębokiego i szczerzego współczucia z powodu śmierci

MAMY

składają
Zarząd, Dyrekcja i Pracownicy
z MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie.

n764

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

Uroczyste „pstryk”

ŚWIĘTA Wczoraj uroczyste włączono światełka na miejskiej choince ustawionej przed Ratuszem. To część świątecznego wystroju miasta, który będziemy oglądać przez najbliższe dwa miesiące.

Również wczoraj zaczęto budowę bożonarodzeniowej szopki, która będzie stać przy Krakowskim Przedmieściu w okolicy pedetu.

(DRS)

Jak urządzić tę część miasta?

PLANOWANIE Miasto zaczyna ustalać plan zagospodarowania terenów położonych w rejonie ul. Dębowej. Chodzi o obszar między al. Spółdzielczości Pracy a ul. Goździkową. Mieszkańcy mają teraz czas na składanie wniosków dotyczących przeznaczenia gruntów

Dominik Smaga

Drzewa i krzewy, pola uprawne i domy jednorodzinne. Tak wygląda dzisiaj ponad 60-hektarowy teren przy północnej granicy miasta z widokiem na giełdę w Elizówce. Jak będzie wyglądał w przyszłości? Będzie to zależało od planu zagospodarowania, nad którym zaczęli pracować urbanisci z Urzędu Miasta. Na rozpoczęcie tych prac zezwoliła im w czerwcu Rada Miasta.

Właśnie teraz wszyscy zainteresowani mieszkańcy, przedsiębiorcy i działacze, nie tylko właściciele leżących tu gruntów, mają czas na składanie oficjalnych wniosków do powstającego planu zagospodarowania.

O co można prosić

Wnioskować można choćby o to, żeby plan ograniczał zabudowę wielorodzinną na

rzecz jednorodzinnej (lub na odwrót), żeby w taki lub inny sposób ograniczał dozwoloną wysokość budynków lub wskazywał przebieg dróg w kwartałach zabudowy. Można też sugerować minimalną liczbę miejsc parkingowych, które będą musieli zapewnić inwestorzy.

Takie i inne wnioski będą przyjmowane przez Ratusz do 5 stycznia.

Akceptowane będą wyłącznie te złożone na piśmie. Oprócz treści muszą zawierać imię i nazwisko lub nazwę wnioskodawcy oraz jego adres, a także oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Wnioski można składać w Biurze Obsługi Mieszkańców przy Wieniawskiej 14 (od poniedziałku do piątku od godz. 7.45 do 15.15). Można je także wy-

syłać pocztą (Urząd Miasta Lublin, Wydział Planowania, ul. Wieniawska 14, 20-071 Lublin). Przyjmowane będą także wnioski wysyłane elektronicznie przez platformę ePUAP i opatrzone podpisem elektronicznym (także przez Profil Zaufany).

Jak chronić wąwozy

Wiadomo, że przy tworzeniu planu urzędnicy nie będą mieli pełnej swobody, bo będą musieli się trzymać tego, co o przeznaczeniu tych terenów mówi obowiązujące od lata 2019 r. studium przestrzenne.

– Studium przewiduje tu w większości tereny Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych – informuje Monika Głazik z biura prasowego Ratusza.

Chronione mają być znajdujące się tu wąwozy, a inne tereny mogą być przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

wozy, a inne tereny mogą być przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

Samo studium nie wystarczy do tego, by ochronić wąwozy przed zabudową, bo nie jest „aktem prawa miejscowego”. Właśnie dlatego potrzebny jest plan. Bez niego deweloperzy wciąż mogą wnioskować o tzw. wuzetkę, czyli decyzję o warunkach zabudowy, która nie musi być zgodna ze studium. Mogą więc prosić, chociażby o możliwość budowy bloków.

Z Urzędu Miasta wyszła już nawet decyzja dopuszczająca budowę 16 bloków, ale została uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, które wydało w zamian decyzję odmowną. Inwestor zaskarżył ją do sądu, ale przegrał.

Poślizg na ul. Zelwerowicza

PLANY Później niż zakładano gotowy będzie projekt drogi mającej być przedłużeniem ul. Zelwerowicza do Zbożowej. Tymczasem Ratusz twierdzi, że droga musi powstać szybko, bo ul. Sławinkowska może być wkrótce przeciążona przez budowę bloków pod miastem

DOMINIK SMAGA

O siedle bloków mieszkalnych w podlubelskim Snopkowie, które niepokoi miejskich urzędników, jest planowane przez spółkę Centrum Zana.

– Jeżeli w ciągu kilku lat zostanie tam wybudowanych tak dużo budynków wielorodzinnych, to ulica Sławinkowska będzie dla nas problemem – ocenia prezydent Krzysztof Żuk. – Ona nie będzie drożną komunikacyjnie.

Rozwiązaniem problemu ma być budowa przedłużenia ul. Zelwerowicza, która pozwoliłaby skierować ruch spoza miasta przez Czechów. 1400-metrowa trasa miałaby również umożliwić sprawny przejazd ze Sławina na Ponikwotę i dojazd do nowego cmentarza, którego założenie zapowiada miasto.

– Planowane jest wykonanie ulicy dwujezdniowej z dwoma pasami ruchu dla każdego kierunku, z obustronnymi chodnikami i drogami rowerowymi – wylicza Izolda Boguta z biura prasowego Ratusza. Razem z drogą ma powstać oświetlenie, kanalizacja burzowa

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

i sanitarna oraz wodociąg. Nad wąwozem droga przebiegnie wiaduktem. – Planowana jest również przebudowa skrzyżowania z ul. Sławinkowską i Zbożową. Nowe skrzyżowanie będzie miało formę ronda.

Projekt takiej drogi został zamówiony przez miasto już w lutym zeszłego roku, gdy rozstrzygnięty został przetarg na kompletną dokumentację. Zlecenie za blisko 607 tys. zł trafiło do konsorcjum zawiązanego przez

warszawską firmę Urban Media i skierniewicki Rem Projekt.

Kompletna dokumentacja projektowa miała być gotowa

latem tego roku, ale jeszcze nie powstała. Prace się przeciągnęły.

– Mamy termin przedłużony do końca czerwca 2022 r. – przyznał mieszkańcom

Artur Szymczyk, zastępca prezydenta miasta.

Skąd to opóźnienie? Projekt nie zostanie ostatecznie zatwierdzony, jeżeli nie będzie mieć decyzji środowiskowej, a tej na razie nie ma.

– Postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej dla planowanej budowy przedłużenia ul. Zelwerowicza zawieszono do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Prace biura projektowego nad tym dokumentem są na końcowym etapie – wyjaśnia Boguta.

Jeśli nie będzie kolejnych opóźnień, w połowie przyszłego roku gotowa powinna być decyzja zezwalająca na budowę i zarazem przejmująca na własność miasta grunty niezbędne pod taką inwestycję. – Wtedy też poznamy wartość tego zadania – stwierdził zastępca prezydenta. Na razie nie wiadomo, czy i skąd miastu uda się wziąć pieniądze na budowę.

Przedłużenie ul. Zelwerowicza pobiegnie od widocznego na zdjęciu skrzyżowania z ul. Bohaterów Września do ul. Sławinkowskiej, gdzie planowane jest rondo

dziennik **WSCHODNI**

PRENUMERATA

to się płaca

miesięczna

w prezencie
otrzymasz

słodyczne

prenumerata
miesięczna**44zł**

kwartalna

w prezencie
otrzymasz

słodyczne

prenumerata
kwartalna**125zł**

półroczna

w prezencie
otrzymasz

bon zakupowy

na

30 zł**E.Leclerc**
LUBLINdo wykorzystania wyłącznie
w E.Leclerc, ul. T. Zanaprenumerata
półroczna**230zł**

roczna

w prezencie
otrzymasz

bon zakupowy

na

50 złdo wykorzystania wyłącznie
w E.Leclerc, ul. T. Zana**E.Leclerc**
LUBLIN

prenumerata roczna

440zł

LICZBA NAGRÓD OGRANICZONA I SKIEROWANA DO OSÓB INDYWIDUALNYCH.
Prenumeratę można zamawiać **do 19 dnia każdego miesiąca** w siedzibie redakcji Dziennika Wschodniego w Lublinie, ul. 3 Maja 18/2, najbliższym urzędzie pocztowym lub u listonosza.
Szczegóły pod numerem telefonu (81) 46 26 800.
Nagrody można odbierać wyłącznie w redakcji Dziennika Wschodniego do dnia 30 grudnia 2021 r.

Zdążyliście zobaczyć czapeczki?

6 GRUDNIA To już tradycja, że w przestrzeni miejskiej pojawia się mikołajowa instalacja. W tym roku już w niedzielny wieczór czerwono-białe czapeczki znikają w kieszeniach przechodniów. I tak ma być! Autorka, która wydzierała ich... 300 to pochwała

Potrzebne są 4 druty jak do robienia skarpetek. Biała i czerwona włóczka. Trzeba nabrać 37 oczek białej i... I tak 300 razy.

– To są małe rzeczy, robi się je szybko. Po przygotowaniu takiej ilości już powstają automatycznie. Ale sprawia mi to przyjemność i odświeża – mówi pani Joanna, która od 2016 roku, w ramach akcji nieformalnej grupy Bombardowanie Włóczką przygotowuje czapeczki, które 6 grudnia ozdabiają Lublin. Na początku włóczkowe ozdoby miejskie robiły inne członkinie grupy, ale z czasem zrobił się z tego jej autorski projekt.

Pierwsze lekcje robót na drutach brała jako sześciolatka od cici. Z czasem poznawała bardziej skomplikowane wzory. Umie robić takie, które wymagają tyle samo umiejętności co cier-

pliwości. Latami ubierała i ubiera w dzianinę bliskich i znajomych. Zdarza się, że robi sweter, zakłada, nie jest zadowolona z efektu, pruje, odświeża włóczkę nad parą i robi kolejny. Choć dla wielu osób ozdabianie dzianiną miejskiej przestrzeni jest czymś abstrakcyjnym, to są sympatycy takich działań. Zwłaszcza, że czerwono-białe czapeczki z pomponem bardzo ożywiają grudniowe ulice.

– Lepiej się prezentują gdy jest śnieg, ale nie zawsze 6 grudnia jest biało. Ostatnio uczestniczyłam w projekcie i trzeba było coś o sobie powiedzieć. Wspomniałam o czapeczkach, co spotkało się z serdecznym przyjęciem i ochotą by zobaczyć efekt. Czasami znajomi mówią, że szkoda, że tak szybko znikają, bo przechodnie je zabierają i nie ma. Zawsze tłumaczę, że o to chodzi. Taka jest idea

Autorka czapeczek, podobnie jak inne członkinie Bombardowania Włóczką chce pozostać anonimowa

FOT. ALARM24

akcji – dodaje autorka, która nigdy nie liczyła ile już powstało tych drobnych elementów z dzianiny. I opowiada, że kiedy znajoma z Wrocławia dowiedziała się, że

w 2020 roku było 120 czapek stwierdziła: co? Tylko 120, na takie duże miasto jak Lublin? Pani Joanna przyznaje, że podeszła do sprawy ambicioznie. W 2021 jest 300.

Byłoby więcej, tylko skończyła się włóczka. A zasada jest, że prace firmowane przez Bombardowanie Włóczką głównie powstają z materiału z odzysku.

– Dlatego czapeczki są w różnych odcieniach. Skąd biorę włóczki? Korzystam z informacji na grupie Fb „Uwaga śmieciarka jedzie”. Bywa, że z wakacji wracam wioząc pół bagażnika motków, bo dostaję zbędne od kogoś kto zobaczył jak robię czapeczki. One powstają cały rok, także w podróży. Czasami podczas oglądania telewizji a w czasie pandemii w ramach udziału w internetowych szkoleniach czy seminariach – pani Joanna zdradza szczegóły produkcji i sugeruje, że jeśli ktoś ma czerwona i białą wełnę, bawełnę, akryl, moher może je przynieść do Centrum Kultury w Lublinie. Albo odezwać się do Bombardowania Włóczką na Facebooku.

To ważne. 7 grudnia zwykle zaczyna się produkcja czapeczek na następny rok.

(AGDY)

Muzyka i Jarmark Cudów

WYDARZENIE Drugi weekend grudnia to tradycyjnie termin organizacji jednego z najśłynniejszych lubelskich festiwali. Mikołajki Folkowe w tym roku odbędą się już po raz 31

Po ubiegłorocznej wirtualnej edycji tym razem organizatorzy zapraszają już stacjonarnie do Lublina. 31. edycję festiwalu zainauguruje międzynarodowa konferencja naukowa w formie hybrydowej, która rozpocznie się 9 grudnia o godz. 9. Tematem dwudniowej konferencji na Wydziale Filologicznym UMCS (transmisja na platformie Zoom) będzie „miejsce narracji ludowej w ogólnonarodowej narracji tożsamościowej”. Online będzie działać także „Dobre studio”, w którym na żywo będą relacjonowane festiwalowe wydarzenia.

Główną atrakcją festiwalu są koncerty. W tym roku do Lublina przyjadą znakomici wykonawcy i – tradycyjnie –

wystąpią także gospodarze festiwalu, czyli Orkiestra św. Mikołaja.

Koncertowanie rozpocznie się w piątek, 10 grudnia o 20.30. Kapela ze Wsi Warszawa zaprezentuje premierowy materiał z płyty „Uwodzenie”, inspirowanej muzyką Mazowsza. Na scenie pojawi się także lubelska grupa bębniarska Młode Djembe.

W sobotę występy w sali widowiskowej Chatki Żaka zaczną się o 18. Z repertuarem łączącym polską i chińską muzykę ludową zaprezentuje się duet Maria Pomianowska (fidele kolonowe) & Mingjie Yu (cytry zheng), słowiańskie rytmy wykona Orkiestra św. Mikołaja, a brzmienia bałkańskie i romskie zabrzmiały w wykonaniu gwiazdy wieczoru: ze-

Dikanda

FOT. MATERIAŁY PROMOCYJNE

społu Dikanda. Niedzielne koncerty startują o 17. Zagra pochodząca z Dobczyc grupa Szopka z lalkami, pojawiają się także kolednicy oraz Bronisław Rawski i Przyjaciele. Festiwal zakończy koncert chorwackiego duetu Dunjaluk.

Będzie również konkurs „Scena otwarta”, który co roku gromadzi młode zespoły i wykonawców inspirowanych muzyką tradycyjną. Początek w piątek o godz. 15. Laureaci wystąpią przed szerszą publicznością w sobotnim koncercie.

Na tegoroczną edycję festiwalu organizatorzy przygotowali szereg różnorodnych warsztatów. Wielbiciele tańca będą mogli odkryć tradycje z całej Europy, warsztaty wokalne poprowadzi Łukasz Ciemiński, a muzyczne: Przemysław Łozowski. Józef Sowa zaprezentuje instrumenty i tradycje karpackie. Będą także warsztaty ozdób bożonarodzeniowych; stały i lubiany punkt festiwalu.

Od piątku przed Chatką Żaka będzie można obejrzeć pokonkursową wystawę fotograficzną „Tradycja w Obiektywie”, a w środku wystawę fotografii muzycznej Erica van Nieuwlanda „Catch the Magic Moment”. Przez cały weekend działać będzie również Jarmark Cudów, czyli targowisko róż-

ności. W atmosferze przedświątecznego bazaru na straganach będzie można znaleźć cuda stworzone przez ludowych rzemieślników, etniczne instrumenty oraz płyty i wydawnictwa związane z folkem i kulturą tradycyjną.

Na uwagę zasługuje z pewnością tegoroczna „kwiatowa” scenografia wykonana przez studentów Wydziału Artystycznego UMCS pod kierunkiem Jarka Koziary.

Bilety obowiązują na wieczorne koncerty. Koszt wejściówek: * piątek – 30/40 złotych * sobota – 40/50 złotych * niedziela – 20/30 złotych. Karnet na cały festiwal z folderem oraz płytą kosztuje 80 zł. Bilety i karnety dostępne są na platformie ekobilet.pl.

DAD

Kolorowy przystanek w Wygnance

FOT. KGW W WYGNANCE

Koło gospodyń odmalowało stary przystanek

ZMIANY To był zwykły, szary przystanek w Wygnance (gm. Sosnówka), wsi liczącej 120 mieszkańców. W listopadzie stał się wiosenną, kolorową łąką. Wszystko za sprawą miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich

Panie nazywają swój projekt „tęczowe malowanie”. – Chciałyśmy trochę pokolorować wspólną przestrzeń. Wybrałyśmy stary przystanek autobusowy – mówi Krystyna Pawlik, przewodnicząca koła, które istnieje od 2018 roku i zrzesza teraz 22 „gospodynie”. Przystanek udało się pomalować dzięki grantowi z konkur-

su „Działaj dla Odmiany”. – Zorganizowałyśmy później spotkania aby poznać potrzeby naszej społeczności. Mieszkanek wsi mogły podyskutować o łączących je podobieństwach oraz różnicach, czy odmiennościach – tłumaczy Pawlik. Na początku listopada przyszedł czas na wspólne malowanie starego przy-

stanku. – W pracę nad tym niecodziennym murem zaangażowali się mieszkańcy wsi, kobiety, mężczyźni i dzieci. A nad kształtem artystycznym czuwała lokalna artystka Beata Łukaszk – opowiada szefowa koła. Jej zdaniem efekt jest wspaniały. – Przystanek cieszy oko i wyróżnia naszą małą, zapomnianą wieś położoną na

obrzeżach województwa lubelskiego. Na tym jednak nie koniec: – Mamy tam jeszcze odnowioną ławeczkę, zamontujemy kosz oraz stojak na rowery dla dzieci. Wiosną planujemy postawić stolik do gry w szachy – zapowiada przewodnicząca. Panie z miejscowego koła starają się też rozwijać kulturę ludową, czy

organizować pikniki oraz ogniska integracyjne. – W 2019 roku w ramach otrzymanego grantu stworzyłyśmy miejsce do wspólnego grillowania. A w 2020 roku zorganizowałyśmy wakacyjny festyn rodzinny. Została nam po tym pamiątka w postaci placu zabaw dla najmłodszych – cieszy się Krystyna Pawlik. (EB)

Zadają dużo pytań

CHEŁM Co najmniej o miesiąc opóźni się rozstrzygnięcie przetargów związanych z rewitalizacją placu Łuczowskiego i Parku Miejskiego przy ul. Lubelskiej. Miasto zapewnia, że nie wpłynie to na termin realizacji obu inwestycji

Tomasz Maciuszczak

Na początku listopada Urząd Miasta ogłosił przetargi na przebudowę Parku Miejskiego przy ul. Lubelskiej oraz nadzór inwestorski nad rewitalizacją placu Łuczowskiego. Obie inwestycje mają być zrealizowane w ramach jednego zadania, którego koszt wynosi ok. 16 mln zł.

Miasto otrzymało na ten cel dotację w wysokości 12 mln zł.

Pierwotnie na oferty od potencjalnych wykonawców miasto miało czekać do połowy listopada. Terminy ich składania były przekładane dwukrotnie. Aktualnie propozycje w przypadku obu postępowań można składać do 17 grudnia. Magistrat pośliszgi tłumaczy dużym zainteresowaniem i licznymi pytaniami składanymi przez przedsiębiorców. Na każde z nich miasto musi udzielić odpowiedzi.

Na placu Łuczowskiego ma pojawić się więcej zieleni. Remont czeka także zrekonstruowana studnia miejska.

FOT. JACEK BARCZYŃSKI/ARCHIWUM

– Przesunięcie terminów nie wpłynie na czas realizacji inwestycji – zapewnia Damian Zieliński z gabinetu prezydenta Chełma.

Co się zmieni?

Remont placu Łuczowskiego był planowany jeszcze za prezydentury Agaty Fisz. Po zmianie władzy dokona-

no zmian w przygotowanym przed laty projekcie, m.in. pod kątem zwiększenia zieleni i umieszczenia w nim dodatkowych elementów

tzew. małej infrastruktury. Urząd czekał także na wyniki analiz prowadzonych przez naukowców z krakowskiej AGH w kwestii stanu tech-

nicznego znajdujących się bezpośrednio pod placem podziemi kredowych.

Jak zmieni się reprezentacyjne miejsce Chełma? W planach jest wymiana całej nawierzchni, zasadzenie nowych drzew i roślin, remont studni i nowe oświetlenie. Przebudowany zostanie także budynek wyjścia z podziemi, w którym ma powstać miejsce integracji międzypokoleniowej, tzw. „Senior Cafe”. Według zapowiedzi urzędników, przetarg na prace budowlane ma zostać ogłoszony na początku przyszłego roku. Wyłoniony w trwającym postępowaniu przetargowym wykonawca będzie miał 12 miesięcy na przeprowadzenie prac.

W przypadku Parku Miejskiego plany dotyczą m.in. przebudowy ścieżek i ciągów pieszo-rowerowych oraz istniejącego placu zabaw, budowę pawilonu parkowego, wykonanie nowego ogrodzenia oraz schodów z podjazdami, montaż ławek, koszy na śmieci, oświetlenia oraz kamer miejskiego monitoringu.

Jakie radio wybierze KRRiT?

BIAŁA PODLASKA Jest siedmiu chętnych do nadawania radia w Białej Podlaskiej na częstotliwości 95,8 MHz. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji we wrześniu ogłosiła konkurs i teraz analizuje oferty

Chodzi o częstotliwość, z której ostatecznie zrezygnowało radio Orthodoxia. Na ogłoszenie KRRiT odpowiedziało siedem podmiotów. Spółka International Communication chce powołać radio pod nazwą SuperNova Biała Podlaska, spółka Eska Rock – VOX FM Biała Podlaska, Radio Eska – Radio Eska Biała Podlaska, Loctra – Bit Radio, Radio Rekord FM – Radio Rekord Biała

Podlaska, Bon Ton Radio – LB Radio Biała Podlaska oraz spółka Multimedia, która chce uruchomić RMF Maxxx Biała Podlaska. Żadna z tych stacji nie ma siedziby w mieście nad Krzną. Większość zainteresowanych to nadawcy z Warszawy. Tymczasem KRRiT rozpisując konkurs podała warunki: program ma zawierać audycje, które dotyczą tematyki lokalnej. Nowa stacja ma nadawać

własne serwisy informacyjne oraz publicystykę dotyczącą spraw regionu przez 24 godziny. Nowe radio będzie można odbierać na częstotliwości 95,8 o zasięgu 0,5 kW, który obejmuje m.in., miasto ale też gminy Drelów, Biała Podlaska, Łomazy, Leśna Podlaska oraz Piszczac. Kiedy radio zacznie nadawać? Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwykle kilka miesięcy analizuje wnioski. (EB)

Trzech chętnych do budowy

PULAWY Miasto zobowiązało się sfinansowania budowy pylonu reklamowego, który ma stanąć przed nową halą sportową przy Lubelskiej

Chodzi o dziesięciometrowej wysokości stalowy słup z logo jej sponsora na szczycie. To część umowy pomiędzy Ratuszem, a Grupą Azoty.

W połowie listopada miasto Puławy zyskało sponsora nowej hali sportowej, którym został potentat przemysłu chemicznego – Grupa Azoty S.A. Na jej mocy, spółka otrzymała prawa do nazwy

hali, za które będzie płaciła przez kolejne trzy lata. Ile pieniędzy wpłynie z tego tytułu do miejskiej kasy, to zostało utajnione.

Wiemy natomiast, że jednym z warunków umowy było zobowiązanie po stronie miasta do sfinansowania budowy reklamowego pylonu – stalowego słupa o wysokości ponad 10 metrów, na którego szczycie znajdzie się podświetlany napis: Grupa

Azoty Arena z tarnowską jaskółką. Pylon stanie na placu przed halą w ciągu ok. trzech miesięcy od podpisania umowy z wykonawcą. Do przetargu przystąpiły trzy przedsiębiorstwa. Najtańszą ofertę na blisko 215 tys. zł złożyły kieleckie Systemy Informacji Wizualnej „GRAF”. Pozostałe propozycje przysłał radzyński „Ideart” (242 tys. zł) oraz „Elkam” z Masłowa Pierwszego (301 tys. zł). **RS**

Chcą więcej kursów do Świdnika

TRANSPORT O zwiększenie liczby kursów komunikacji miejskiej z Lublina do Świdnika apeluje jedna ze świdnickich radnych. W tej sprawie napisała interpelację do burmistrza

To szóste co do wielkości miasto w województwie lubelskim, zamieszkałe przez prawie 40 tys. osób i oddalone zaledwie o kilka kilometrów od Lublina. Najbardziej popularnym środkiem transportu między tymi miastami jest komunikacja autobusowa. Świdnik korzysta z lubelskiej komunikacji miejskiej, linii 5 i 55. Powoduje to sytuacje, w których uczniowie, studenci i emeryci wracający ze szkół, uczelni czy od lekarza, muszą czekać nawet po kilkadziesiąt minut na kolejny autobus – mówi Magdalena Szabała (Świdnik Wspólna Sprawa). Jej zdaniem podlubelskie miasto jest jednym z „absurdalnych przykładów wykluczenia komu-

nikacyjnego”, dlatego proponuje, by świdnicki samorząd dopłacał więcej do autobusów organizowanych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie. – Świdnik cały czas się rozrasta, powstają nowe osiedla mieszkaniowe, niedługo zostaną włączone kolejne przystanki autobusowe, więc czas przejazdu wydłuży się. Aby zapewnić komfort mieszkańców, musimy zwiększyć ilość kursów – dodaje Szabała. O wykluczeniu komunikacyjnym w naszym regionie pisaliśmy obszernie kilka tygodni temu. O tym zjawisku podczas wczorajszej konferencji prasowej z udziałem świdnickiej radnej

mówiła także lubelska posłanka Koalicji Obywatelskiej Marta Wcisło. Parlamentarzystka zamierza interweniować w tej sprawie u wojewody i na forum Sejmu. – Nie może być tak, że rząd przed każdymi wyborami ogłasza różne programy, obiecuje gruszki na wierzbie, zapakuje je w piękne prezenty z piękną kokardą, a po ich rozpakowaniu jest pustka. To są fałszywe obietnice – mówi Wcisło, nawiązując do rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, który miał być lekiem na problemy komunikacyjne mieszkańców małych miejscowości.

(TOMA)

Nie ma zgody na podwyżkę opłat za śmieci

PUŁAWY Radni kolejny raz odrzucili projekt uchwały zakładający podwyżkę opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów z 22 do 27 zł od mieszkańca. Samorządowcy nie chcieli słyszeć także o stawce 26 zł. Finansową lukę w śmieciowym systemie Ratusz będzie musiał pokryć z innych źródeł

Radosław Szczęch

Puławianie produkują coraz więcej śmieci, a ich zagospodarowanie z roku na rok pochłania coraz więcej pieniędzy.

W ciągu ostatnich siedmiu lat waga odpadów wyrzucanych rocznie przez statystycznego mieszkańca Puław wzrosła o ponad 50 kg.

Wzrosły także koszty: jeszcze w 2019 roku każda tona odpadów ładująca na składowisko obciążona była podatkiem (opłatą marszałkowską) w wysokości 170 zł. W przyszłym roku ten podatek ma wynosić już ok. 285 zł. Równolegle cena wysortowanego papieru, foliowych torebek, czy szkła, spadła niemal do zera, co tnie dochody puławskiego zakładu. Na domiar złego, część puławian nadal nie segreguje śmieci, a w całym systemie w deklaracjach figuruje je-

dynie 38 tys. mieszkańców z ponad 45 tys. zameldowanych.

Jednym z powodów rosnących kosztów po stronie ZUK-u jest też cywilizowanie umów z pracownikami poprzez zamianę zleceń na etaty, co wiąże się z podwyżkami wynagrodzeń. Wyższe, niż przed laty są też koszty energii elektrycznej i paliw. Zgodnie z kalkulacjami Ratusza, tylko w ciągu ostatnich dwóch lat obsługa systemu podrożała o 20 proc.

– To wszystko ma wpływ na wysokość stawki dla mieszkańców – tłumaczy Sylwia Żądelek, kierownik wydziału ochrony środowiska w puławskim magistracie.

W ślad za rosnącymi kosztami, od 2022 roku o jedną piątą wrosnąć miała także opłata (z 22 do 27 zł od osoby miesięcznie). Inaczej, jak przekonują urzędnicy, w systemie zabraknie 2 mln zł. O podwyżkach puławscy radni rozmawiali podczas specjalnej, tematycznej sesji

zwołanej w czwartek, 2 grudnia.

– Ustawodawca tak to ustawił, że musimy płacić coraz więcej. Niestety: my tego królika nigdy nie dogonimy. Firmy produkujące opakowania, wytwarzające śmieci, nie mają żadnych opłat recyklingowych, a my jesteśmy na końcu tego łańcucha i zostaliśmy z tym problemem sami – argumentował radny Waldemar Kowalczyk (Koalicja Samorządowa).

Docelową podwyżkę o złotówkę próbował obniżyć radny Mariusz Cytryński

(KS): – Te 20 proc. podwyżki, z którą mamy do czynienia, to zbyt wiele dla mieszkańców. Uważam, że należy poszukać sposobów do obniżenia kosztów działalności, co jest zadaniem ZUK-u – stwierdził samorządowiec, który początkowo proponował podwyżkę o złotówkę niższą od tej rekomendowanej przez Ratusz, czyli z 22 na 26, a nie 27 zł.

Taki ruch spowodowałby stratę po stronie budżetu miasta w wysokości ok. 410 tys. zł, na co uwagę zwracali radni m.in. Marzanna Pakuła (Niezależni) oraz

Ignacy Czeżyk. Po zapoznaniu się z ich ekonomicznymi argumentami, radny Cytryński swój wniosek wycofał. Okazało się jednak, że niepotrzebnie, gdyż PiS do spółki z „Samorządowcami” odrzucił projekt uchwały zakładający wzrost stawki do 27 zł. Tym samym godząc się na stratę w nowym budżecie sumy ponad 2 mln zł.

W tej sytuacji Cytryński zaproponował zmianę porządku obrad, by można było porozmawiać o innej wysokości opłaty, wynoszącej np. 26, czy nawet 25 zł. Radni opozycji rozmawiać o tym jednak nie chcieli. Wniosek został odrzucony, po czym czwartkowe posiedzenie natychmiast zakończono. Brak zgody radnych na jakąkolwiek podwyżkę opłaty za śmieci to teraz problem prezydenta Pawła Maja oraz pracowników puławskiego Ratusza. Zakład Usług Komunalnych, jak przyznaje jego prezes, Tomasz Wadas pieniądze

na zagospodarowanie każdej tony śmieci, otrzymać musi. – Deficyt znajdzie się po stronie miasta, a nie spółki – podkreśla szef miejskiego przedsiębiorstwa.

– Nie wiem jeszcze, jak zostanie to rozwiązane. Myślę, że wrócimy do tej sprawy w przyszłym roku – mówi Elżbieta Grzęda, skarbnik miasta Puław.

Wygląda na to, że w najbliższym czasie gorączkowego poszukiwania brakujących 2 mln zł w nowym projekcie budżetu Puław nie będzie. Problem jednak nie zniknie. Jeśli kolejna, przyszłoroczna próba przekonania radnych do podwyżek zakończy się fiaskiem, możliwe stanie się cięcie inwestycji, ograniczanie kosztów (np. poprzez obniżenie jakości usług, częstotliwości odbioru śmieci, nie odbieranie niektórych rodzajów odpadów itp) lub nowy kredyt. Ten ostatni krok jest najmniej prawdopodobny.

Tradycja, autopromocja czy informacje?

BIAŁA PODLASKA Pan prezydent wykorzystuje ten punkt do autopromocji – uważa radny Marek Dzyr z Zjednoczonej Prawicy. Dlatego złoży wniosek, by z porządku obrad na stałe usunąć „sprawozdanie z działalności prezydenta między sesjami”. Koalicja Obywatelska przekonuje, że mieszkańców te informacje interesują

Ewelina Burda

To powinno być sprawozdanie prezydenta z pracy, a nie informacja z tego, gdzie pan prezydent był – wytyka radny prawicy. – Niejednokrotnie byliśmy uraczeni rzeczami, które nie miały nic wspólnego ze sprawozdaniem. Pan prezydent mówił, kto wziął udział w festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego, jakie były wyniki ligi „Szóstek” i kto został królem strzelców. W moim i nie tylko moim przekonaniu to brak szacunku do radnych oraz mieszkańców – krytykuje Marek Dzyr. Już na ostatniej sesji radny dał pewne sygnały w tej sprawie, bo

zawnioskował, aby punkt z prezydenckim sprawozdaniem przesunąć na sam koniec obrad. I to mu się wówczas udało dzięki 12 głosom. Ale niektórzy jego koledzy z rady nie kryją zdumienia taką propozycją. – To burzenie porządku samorządu. Zawsze informacja prezydenta była przed wszystkimi projektami uchwał – przypomina Robert Woźniak, szef klubu Koalicji Obywatelskiej. – Nie tylko my jesteśmy na sali, ale słuchają nas też mieszkańcy, którzy chętnie czekają na takie informacje – przekonuje Woźniak i uważa że „radnego Dzyra nie interesuje to, co się dzieje w mieście”. Co ciekawe, również

jeden z radnych prawicy negatywnie ocenia wniosek swojego kolegi. – Dlaczego mieszkańcy mają nie wiedzieć co pan prezydent robił, gdzie przebywał? – dziwi się radny Edward Borodjuk (ZP). – Gdy taki punkt jest na końcu obrad, to inaczej przyjmuje się te informacje, bo następuje zmęczenie materiału. To jest musztarda po obiedzie. A jeszcze wcześniej – na sesji wrześniowej – radny Bartłomiej Kuczer (Biała Samorządowa) chciał usunięcia tego punktu. Ostatecznie się wycofał, po słowach zastępcy prezydenta. – Wniosek jest niezgodny z obowiązującym regulaminem

obrad sesji, który określa jakie punkty muszą być zawarte w porządku – tłumaczył wtedy Maciej Buczyński. Dokładnie to statut miasta przyjęty uchwałą radnych precyzuje, że w porządku powinien być punkt z prezydenckim sprawozdaniem. Dlatego radny Marek Dzyr chce iść o krok dalej. – Złożę pismo do komisji statusowej rady z wnioskiem o zmianę statutu i trwałe usunięcie tego punktu z obrad rady – zapowiada i dodaje, że „argument dotyczący tradycji tego punktu do niego nie trafia”. – Dlaczego nie moglibyśmy wprowadzić nowej tradycji umieszczania comiesięcznego sprawozdania

z pracy prezydenta w Biuletynie Informacji Publicznej – proponuje. Z takiej formy korzysta m.in. samorząd Warszawy. Natomiast w większości miast czy gmin taka informacja jest przekazywana podczas sesji. Ostatnio prezydent Michał Litwiniuk (PO) o swojej pracy między sesjami mówił 10 minut. Co można było usłyszeć? Dowiedzieliśmy się m.in., że otworzył wystawę, uczestniczył w podsumowaniu konkursu recytatorskiego czy spotkał się z prezydentem Warszawy Rafałem Trzaskowskim, by „omówić problemy, z jakimi mierzą się samorządy”. Za

każdym razem, w sprawozdaniu jest też raport z miejskich inwestycji. Na wrześniowej sesji takie wystąpienie prezydenta zajęło już 20 minut. – Przygotowanie przez prezydenta informacji o jego działalności w okresie pomiędzy sesjami rady miasta wynika z zapisów jej statutu – mówi Gabriela Kuc-Stefaniuk, rzeczniczka magistratu. – Jeśli pan radny złoży taki wniosek, służby prawne zaopiniują go tak, jak w przypadku innych projektów – dodaje. Przypomina też, że w Biuletynie Informacji Publicznej można znaleźć zarówno sprawozdania prezydenta, jak i nagrania z sesji.

Historia średniowiecznej drogi zatopiona w jeziorze

Poznawać historię średniowiecza dzięki kronikom, dokumentom, przedmiotom codziennego użytku? Banal. Tym razem naukowcy przeanalizowali zapisaną w osadach na dnie jeziora historię średniowiecznej... drogi, Via Marchionis, która wiodła przez Bory Tucholskie.

Co wynikało z tych badań? W skrócie: kiedy ludzi w okolicy ubywało – np. w wyniku wojen, zaraz, napaści – dzika przyroda szybko (w ciągu kilku dekad) wracała na miejsca, gdzie wcześniej były pola uprawne. Działo się to wiele razy w historii.

Wydedukowano, że tragedie ludzkie – umożliwiające powrót lasu – miały związek z obecnością w okolicy średniowiecznego szlaku wędrownego i handlowego – drogi via Marchionis. Był to fragment bardzo ważnego średniowiecznego traktu łączącego Brandenburgię z Malborkiem, Gdańskiem, Królewcem.

Z jednej strony drogi od zawsze miały wymierny wpływ gospodarczy czy kulturowy na społeczeństwo, ale z drugiej strony średniowieczne drogi przynosiły mieszkańcom niepokoje i zarazy, a to z kolei tworzyło warunki dla powrotu dzikiej przyrody w tereny zajęte dotąd przez ludzi. Można więc powiedzieć – cytując „Park Jurajski”, że życie zawsze znajdzie sobie drogę.

Nawarstwienie historii

W ramach badań naukowcy przeanalizowali rdzeń (słup osadów jeziornych) pobrany z dna jeziora Czechowskiego (Bory Tucholskie, niedaleko Iwiczna). A w tamtym akurat miejscu świetnie zachowane są warstwy osadów jeziornych, dzięki czemu rdzeń jest bardzo dokładnym archiwum tego, jak zmieniał się krajobraz przyrodniczy setki, a nawet tysiące lat temu. W

Na mapie przedstawiono przebieg historycznego szlaku via Marchionis, łączącego Brandenburgię z Malborkiem, Gdańskiem, Królewcem oraz Jezioro Czechowskie, a także zdjęcie warstwy osadów, która była badana przez naukowców

FOT. SCIENTIFIC REPORT

warstwach osadów kryją się nie tylko pyłki ówczesnych roślin, ale i węgle drzewne świadczące o pożarach czy

opowiadając nam historię o zmianach szaty roślinnej.

Zebrałe tam informacje interdyscyplinarny zespół

naukowców postanowił porównać z bardziej tradycyjnymi źródłami historycznymi i od nowa napisać histo-

rię Borów Tucholskich oraz via Marchionis. Publikacja pod kierunkiem dr. hab. Michała Słowińskiego, profesora z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN ukazała się w Scientific Reports.

Można by było się śmiać, że to historia rubieży ówczesnej Polski opisana z perspektywy żaby. No bo co ma wspólnego dno jeziora z wielką historią. A jednak ma. Badania te dają bowiem unikalny wgląd w to, jak na małe lokalne społeczności – osady liczące np. kilkunastu mieszkańców – oddziaływały duże wydarzenia historyczne: wojny krzyżackie, potop szwedzki czy zarazy.

Grabieże na rubieżach

Pierwszy autor publikacji, prof. Michał Słowiński, mówi, że w średniowieczu w okolicach jeziora Czechowskiego nie było dużych osad ludzkich. Gleby były tam słabe, a samo miejsce było mało atrakcyjne dla rozwoju rolnictwa. Pojedyncze gospodarstwa, które się tam znajdowały, leżały jednak w sąsiedztwie ważnego traktu – Via Marchionis. I to on przynosił w tamte rejony wielką historię.

Prof. Słowiński tłumaczy, że w osadach jeziornych zachowały się pyłki roślin, które dominowały w okolicy. Pyłków roślin uprawnych (głównie żyto) było więcej w czasach długiego pokoju. Po wojnach zaś zwykle w ciągu kilku dekad w miejsce pyłków żyta pojawiały się za to pyłki sosny i brzozy i zaczynały one dominować.

Co to znaczy? Prof. Michał Słowiński wyjaśnia, że w czasach pokoju, kiedy szlakiem wędrowali raczej kupcy i wędrowcy, rolnicy mogli spokojnie zajmować się uprawami. W czasie wojen jednak szlak stał się trasą przemarszów wojsk. Można się domyślać, że uprawy wtedy podpalano, a miejscową ludność zabijano, włączano do armii lub cierpiała ona w wyniku chorób przenoszonych przez żołnierzy.

W wyniku tych zdarzeń następował zaś potem spadek presji człowieka na środowisko przyrodnicze, a las zarastał miejsca, gdzie dotąd były pola uprawne. Mimo że zmiany środowiska dotyczyły niewielkich skupisk ludzkich, ślady takich działań widać do dziś.

– Te badania pokazują, że my, ludzie, musimy wkładać bardzo dużo energii, aby utrzymać krajobraz rolniczy. I aby powstrzymać dziką przyrodę – komentuje prof. Słowiński.

Bohaterami rozdziałów w podręcznikach historii średniowiecza są zwykle znamienite osoby, rody, państwa, miejscowości, prawa lub zwyczaje. Tym razem badacze postanowili odświeżyć narrację i zobaczyć, jak na środowisko i lokalną społeczność działa obecność drogi. Takie nieszablonywe podejście pozwoliło im przedstawić opowieść o tym, jak wydarzenia historyczne realnie oddziaływały na bardzo niewielkie społeczności, a przez to – i na przyrodę.

PAP – NAUKA W POLSCE, LUDWIKA TOMALA

27,8 proc. Polaków nie korzystało z Internetu

Może trudno w to uwierzyć, ale tak wynika z badania prowadzonego przez Polskie Badanie Panelowe POLPAN. Realizowane jest nieprzerwanie od 33 lat i koncentruje się na strukturze społecznej. Regularnie, co 5 lat, naukowcy z Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk przeprowadzają indywidualne wywiady bezpośrednie.

Szósta fala badania odbyła się w okresie kwiecień – grudzień 2018 r. W panelowej części badania uczestniczą regularnie te same osoby (niektóre od początku). Pozwala to analizować losy badanych w długiej perspektywie czasowej. Jednocześnie na każdym etapie badania dobierane są młodsze osoby, co sprawia, że wyniki są reprezentatywne dla struktury społecznej.

Jednym z dwunastu tematów,

o które pytali naukowcy, był Internet i korzystanie z nowych technologii. W grupie wiekowej 35-44 lata – aż 21,2 proc. nie korzystało z internetu we wskazanym okresie. Podobny procent ludzi z wykształceniem średnim – nie chce lub nie może korzystać z sieci. W 2018 r. 80,2 proc. ludzi z wykształceniem podstawowym nie korzystało z Internetu.

– Od 2003 r. do 2018 r. nie zmieniła się jedna rzecz – cały czas osoby wykluczone cyfrowo, to są osoby z najniższym wykształceniem i są to osoby najstarsze – mniej więcej w wieku 76 plus. W tej grupie wiekowej, w roku 2003 z internetu nie korzystało 97 proc., a w roku 2018 – 80 proc.” – powiedziała Anna Turner z IFiS PAN, odpowiedzialna za opracowanie wyników badania dotyczących Internetu i nowych technologii.

Badaczka zwróciła uwagę na duży procent wykluczenia cyfrowego wśród rolników.

– W 2003 r. aż 96,4 proc. rolników nie korzystało z internetu. W roku 2018 to było nadal 60 proc.”. Zdaniem badaczki na ten wynik nie ma wpływu różnica w dostępie do internetu między miastem a wsią. – Zamieszkanie nie wpływa już na różnicę w dostępie do internetu, więc w przypadku rolników to musi być kwestia braku chęci korzystania z sieci – przekonywała Turner.

Największy skok w temacie skorzystania z sieci internetowej widać w najmłodszej grupie badanych 18-24. W 2003 r. 31 proc. tej grupy nie korzystało z internetu, a w 2018 r. było to tylko 0,4 proc.

PAP – NAUKA W POLSCE, URSZULA KACZOROWSKA

Reaktor wszystko robiący

Reaktory mikrofalowe pozwalają na szybką i prostą syntezę materiałów, które mogą być stosowane m.in. w oczyszczaniu gazów, uzdatnianiu wody, magazynowaniu energii i dostarczaniu leków. Są zdecydowanie lepszą alternatywą dla tradycyjnych źródeł energii stosowanych w syntezie chemicznej – oceniają naukowcy.

Ogrzewanie mikrofalowe jest powszechnie stosowane w wielu gospodarstwach domowych do szybkiego podgrzewania żywności. Kuchenki mikrofalowe mogą być również wykorzystywane jako potężne urządzenia do syntezy różnych materiałów porowatych.

– Zwykle materiały porowate są syntetyzowane przy użyciu konwencjonalnego ogrzewania elektrycznego, które może być energochłonne i czasochłonne. W przeciwieństwie do tej metody, synteza wspomagana mikrofalami to prosty, szybki, wydajny i

ekonomiczny sposób otrzymywania wielu zaawansowanych nanomateriałów – oceniają autorzy artykułu w „Advanced Materials”.

Przegląd podsumowuje ostatnie osiągnięcia w syntezie wspomaganą mikrofalami różnych grup materiałów nanoporowatych. Mikrofały mogą być wykorzystane do otrzymywania materiałów, nawet tych o dobrze zdefiniowanej strukturze porowatej i morfologii, m.in. krzemionek, sieci metalo-organicznych, tlenków metali, węgli aktywnych oraz materiałów grafenowych.

W opinii badaczy dostępne na rynku reaktory mikrofalowe zapewniają bezpieczną i efektywną pracę z promieniowaniem mikrofalowym. Reaktory te są zdecydowanie lepszą alternatywą dla tradycyjnych źródeł energii stosowanych w syntezie chemicznej przede wszystkim ze względu na ich efektywność oraz aspekty ekologiczne i ekonomiczne.

PAP – NAUKA W POLSCE, KAROLINA DUSZCZYK

Zapraszamy Biura Nieruchomości do zamieszczania swoich ofert

Atrakcyjne warunki cenowe. Szczegóły: tel. (81) 46 26 974, oferta@dziennikwschodni.pl

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM

Mieszkania

MIESZKANIA LUBLIN I OKOLICE

MIESZKANIA 3-pokojowe

DO sprzedania mieszkanie o powierzchni 58,05m² położone w bardzo atrakcyjnej lokalizacji. W mieszkaniu znajdują się 2 sypialnie, salon z aneksem kuchennym, łazienka (meble w zabudowie, umywalka, kamienny blat, wanna), toaleta, przedpokój. W 2021r. przeprowadzony został remont mieszkania uwzględniający m.in. wyrównanie podłóg, montaż mebli w zabudowie (kuchnia i łazienka), wymianę drzwi wewnętrznych i zewnętrznych, elementów instalacji elektrycznej, montaż urządzenia uzdatniającego wody. Do ceny mieszkania należy doliczyć opłatę w wysokości 50 000,00zł. za umeblowanie (elementy stałe+ sprzęty AGD) oraz kwotę 35 000,00zł za miejsce postojowe w garażu podziemnym. Nie wymaga nakładów finansowych. Cena: 469 000 zł BN DOM-POL tel. 508-484-610, www.dom-pol.pl

MIESZKANIA 4-pokojowe

DO sprzedania atrakcyjne mieszkanie o powierzchni 89m² położone na 3 piętrze budynku mieszkalnego. W mieszkaniu znajduje się salon, kuchnia, 3 sypialnie, przedpokój, łazienka, toaleta oraz pomieszczenie gospodarcze pełniące obecnie funkcję pralni oraz spiżarni(istnieje możliwość adaptacji na garderobę lub dodatkową łazienkę). Do mieszkania przynależy piwnica oraz część pomieszczenia wózkowni znajdującego

się na półpiętrze na klatce schodowej. Nieopodal znajduje się pełna infrastruktura (integracyjna szkoła z basenem, przedszkole, sklepy, przychodnie, targ, przystanki komunikacji miejskiej). Nieruchomość jest bardzo dobrze skomunikowana z pozostałymi częściami miasta. Nie brakuje w pobliżu również terenów zielonych idealnych do spędzania wolnego czasu. Z uwagi na swoją lokalizację oraz rozkład pomieszczeń mieszkanie jest idealne dla rodziny lub jako inwestycja. Cena: 525 100 zł BN DOM-POL tel. 508-484-610, www.dom-pol.pl

MIESZKANIA 5-pokojowe

DO sprzedania mieszkania w stanie deweloperskim w dzielnicach Bronowice i Węglinek. Mieszkania w dzielnicy Bronowice do odbioru w roku 2021, natomiast w dzielnicy Węglinek w roku 2023. Różne metraże, ceny za m² zróżnicowane. Szczegóły ofert BN DOM-POL tel. 508-484-610, www.dom-pol.pl

Domy

DOMY LUBLIN I OKOLICE:

DO sprzedania dom parterowy, z poddaszem o powierzchni użytkowej 120m². Powierzchnia działki, na której posadowiony jest dom to 4822 m². Na parterze domu jest: salon, kuchnia, łazienka z toaletą oraz kotłownia. Na piętrze znajdują się: 2 sypialnie. Ogrzewanie domu węglowe. Kanalizacja szambo. Do ogrzewania wody wykorzystywany jest kolektor słoneczny.

DZIAŁKA jest zagospodarowana i ogrodzona. Na działce znajduje się: garaż drewniany 2 pomieszczenia gospodarcze, altana, oczko wodne, drzewa, krzewy, kwiaty. Na przepięknie zagospodarowanej części działki znajduje się wiele miejsca do wypoczynku i relaksu jak również do

czynnego spędzania czasu. Cena: 359 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711

DOM W DZIELNICY

ABRAMOWICE o sprzedania dom jednorodzinny, wolnostojący o powierzchni ok. 170m² położony w cichej i spokojnej okolicy. Dom zbudowany w 2005roku z materiałów wysokiej klasy, wykończony z dbałością o każdy szczegół. Na parterze znajduje się gabinet, łazienka (kabina prysznicowa) z toaletą, przedpokój, kuchnia oraz jadalnia z salonem. Na piętrze budynku znajdują się 4 sypialnie (jedna sypialnia z balkonem) oraz pokój kąpielowy z wanną, kabiną prysznicową oraz toaletą. Umieszczony w salonie kominek z obiegiem wymuszonym może stanowić źródło ogrzewania domu. Dom można również ogrzewać za pomocą instalacji gazowej. W zagospodarowanym ogrodzie znaleziono miejsce na różnego rodzaju nasadzenia oraz na komórkę stanowiącą idealne miejsce do przechowywania drewna lub narzędzi ogrodowych. Duży taras wychodzący na ogród zapewni miejsce do wypoczynku. W bryle budynku znajduje się garaż na jedno auto a podjazd wykonano z kostki brukowej. Nieruchomość idealna dla osób szukających ciszy i spokoju. W niedalekiej odległości od nieruchomości znajdują się sklepy, przychodnie, przystanki komunikacji miejskiej. Cena: 920 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 511-511-556, 502-877-711

ROŻDŻAŁÓW gm. CHEŁM

Dom o powierzchni ok. 220 mkw. parter dwa pokoje, kuchnia i łazienka, pierwsze piętro 4 pokoje i łazienka, na podłogach deski, na ścianach i suficie boazeria - modrzew, centralne ogrzewanie piec

na opał stały. W ramach siedliska są jeszcze następujące budynki: stodoła murowana kryta blachą o wymiarach 16x12m; garaże murowane o wymiarach 38x5m; budynek inwentarski murowany o wymiarach 16x12m, studnia własna głębinowa, woda doprowadzona również do budynków gospodarczych. Działka, na której zlokalizowane są budynki posiada powierzchnię 0,5 ha. cena 350000 zł, istnieje możliwość zakupu całości gospodarstwa o powierzchni 8,27 ha, za cenę 690000 zł. do uzgodnienia.

GM. KONOPNICA

Dom wolnostojący o pow. ok. 348 m², na działce o pow. 2300 m², tuż przy granicy miasta. Przyziemie, parter, poddasze. Wysoki standard wyposażenia - sauna, jacuzzi, kominek. Wykończenie - materiały wysokiej jakości. Domofoon, przydomowa oczyszczalnia ścieków. Garaż dwustanowiskowy z oddzielnymi bramami. Atrakcyjnie zagospodarowana działka, urokliwa, spokojna okolica. Cena: 1 075 000 zł. BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 508-484-610, 502-877-711, www.dom-pol.pl

DOM BRONOWICE

Do sprzedaży dom wolnostojący o powierzchni użytkowej około 382m². Dom składa się z 3 odrębnych mieszkań i dodatkowo wydzielonej powierzchni (około 40m²) przeznaczonej do prowadzenia działalności gospodarczej. Dom stanowi idealną inwestycję. Idealnie sprawdzi się również jako dom dla wielopokoleniowej rodziny. Cena: 1 159 000 zł. BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 508-484-610, 502-877-711, www.dom-pol.pl

DO sprzedania czterokondygnacyjny budynek mieszkalny posadowiony na działce o powierzchni ok. 6 arów, położony w bardzo atrakcyjnej lokalizacji w

centrum miasta. Powierzchnia budynku to ok. 590m² z czego zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania 40% można przeznaczyć na działalność usługową. Istnieje możliwość wydzielenia w budynku 24 kawalerek lub 12 mieszkań 3 pokojowych o powierzchni ok.45-48m². Budynek składa się z 4 kondygnacji. Na każdej z nich mogą być po 3 większe mieszkania lub 6 kawalerek. Zaplanowano gazowe ogrzewanie dla całego budynku. Istnieje również możliwość zamontowania paneli fotowoltaicznych które mogą zapewnić energię elektryczną dla całego budynku. Nieruchomość znajduje się w cichej i spokojnej okolicy w środku osiedla mieszkalnego. Nieopodal znajduje się pełna infrastruktura (sklepy, uczelnie, przystanki komunikacji miejskiej, przychodnie). Droga dojazdowa do posesji to ślepa uliczka prowadząca do tylko kilku nieruchomości. Nieruchomość stanowi idealną lokatę kapitału z uwagi na swoje położenie. Cena sprzedaży dotyczy stanu surowego zamkniętego. Cena: 1 850 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 511-511-556, 502-877-711

Działki

SPRZEDAM działkę budowlaną 4200m kw. Uzbrojona, ogrodzona, wjazd z drogi asfaltowej. Centrum Wyrk, 30zł za m kw ,tel. 501505044 .

DZIAŁKI LUBLIN I OKOLICE:

WĘGLIN Atrakcyjna działka o pow. 838 m² położona w sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej przeznaczona pod budowę domu jednorodzinnego lub domu w zabudowie bliźniaczej oraz teren pod teren aktywności gospodarczej. Media przy działce. Dojazd drogą asfaltową. Cena: 419 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711, 511-511-556, www.dom-pol.pl

ATRAKCYJNA DZIAŁKA W CENTRUM MIASTA Do sprzedania atrakcyjna działka położona w centrum miasta. Działka może być przeznaczona pod budownictwo wielorodzinne, biurowe lub usługowe (np. gabinety lekarskie). Działka posiada bezpośrednie połączenie komunikacyjne z większością dzielnic miasta i są na niej wszystkie media. Cena : 2 049 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711, 511-511-556, www.dom-pol.pl

DZIAŁKA w kształcie prostokąta o łącznej powierzchni 1800m², położona w gminie Jastków przy drodze asfaltowej, przeznaczona pod mieszkalnictwo rolne (zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego MR). Ukształtowanie terenu płaskie. Woda, prąd, telekomunikacja- obok działki. Łatwy i szybki dojazd do Lublina. Cicha i spokojna okolica. Cena : 275 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711, 511-511-556, www.dom-pol.pl

SOBIANOWICE Działka budowlana o pow. 22493 m², ok. 10 km od granic Lublina. Dojazd do działki drogą asfaltową. Sąsiedztwo zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. Cena: 139 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711, 511-511-556, www.dom-pol.pl

DO sprzedania działka gruntu o powierzchni ok. 3700m² położona w malowniczej okolicy. Na terenie działki znajduje się budynek mieszkalny o powierzchni ok. 80m²(do adaptacji lub wyburzenia), budynek gospodarczy (murowany) oraz budynek dawnej stodoły z wiatą. Na terenie działki znajdują się drzewa, krzewy, altanka drewniana. Dookoła jest mnóstwo zieleni, cisza i spokój. W najbliższej okolicy znajdują się inne zabudowania jednorodzinne oraz pola.

Dojazd do działki drogą asfaltową, nieopodal pełna infrastruktura. Nieruchomość oddalona od Nałęczowa o około 5km. Oferta idealna dla osób ceniących sobie ciszę, spokój, przyjazne sąsiedztwo. Cena: 289 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711

DO sprzedania siedlisko o powierzchni gruntu 6000m2 położone w malowniczej okolicy. Dojazd do działki drogą asfaltową, działka położona w pierwszej linii zabudowy na lekkim wzniesieniu. Na działce znajdują się murowany i podpiwniczony budynek gospodarczy oraz budynek typu stodoła. Media prąd i woda na działce gaz w drodze, brak kanalizacji. Na działce znajduje się również czynna studnia. Nieruchomość niezwykle atrakcyjna ze względu na swoje położenie. Zapewnia ciszę i spokój oraz możliwość wypoczynku. Cena: 229 900 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 511-511-556, 502-877-711

DO sprzedania siedlisko położone w bardzo atrakcyjnej okolicy Doliny Ciemięgi. Na działce o powierzchni 2,5ha miejsce znalazł częściowo podpiwniczony domek letniskowy (istnieje możliwość przebudowy lub przystosowania do zamieszkania całorocznego), duży i zarybiony staw, warzywnik, nasadzenia kwitnące, drzewa i krzewy zarówno ozdobne jak i owocowe. Przez działkę przepływa rzeka, działka graniczy z lasem. Na parterze domku znajdują się salon z aneksem kuchennym, łazienka z toaletą oraz drewniane schody prowadzące na poddasze gdzie jest sypialnia oraz niewielki gabinet. Przed domem znajduje się niewielki taras z którego rozpościera się malowniczy widok. Media kanalizacja-szambo, woda-studnia głębinowa (wodociąg znajduje się w drodze i istnieje możliwość podłączenia), prąd na działce, ogrzewanie elektryczne. Cena: 979 000 zł BN DOM-POL Lublin ul. Wertera 54 tel. 502-877-711

■ **Obiekty**
POSIADAMY w sprzedaży 12 stacji paliw wraz z infrastrukturą towarzyszącą: motel, sklep, restauracja, parking, dla Tir. TEL. 508-484-610, UL. Wertera 54, Lublin , www.dom-pol.
■ **Inne**

SPÓŁDZIELNIA Rolniczo-Handlowa w Zakrzówku oferuje do sprzedaży budynek sklepowy wraz z działką 5 arową, tel. 818215043.

WYNAJMĘ
DO wynajęcia mieszkanie 2-pokojowe dla studentów, ul. Probstwo (boczna Jaczewskiego) 1400 zł/m-c + opłaty licznikowe. Tel. 81 459 30 83.

WYNAJMĘ garaż Lublin, Jana Sawy 8, pod blokiem, 250 zł/m-c. Tel. 814593083.

MIESZKANIE do wynajęcia od zaraz w Puławach 1 lub 3 pokoje. Tel. 575 186 399.

WYNAJMĘ nieruchomość przy ul. Gospodarczej w Lublinie na działalność skup surowców wtórnych. Tel. 604 858 729.

MIESZKANIE do wynajęcia od zaraz w Puławach 1 lub 2 pokoje. Tel. 798284191.

DO wynajęcia lokal usługowy o powierzchni użytkowej 126m2 położony w Centrum miasta. W lokalu znajduje się aneks kuchenny połączony z pomieszczeniem mogącym stanowić np. recepcję lub sekretariat, 6 oddzielnych pomieszczeń, schowek oraz łazienka z toaletą. Lokal z uwagi na swoje położenie idealnie nadaje się biuro, gabinet, kancelarię. Znajduje się on na 2 piętrze kamienicy usługowej. Pełna infrastruktura znajdująca się nieopodal nieruchomości stanowi jej dodatkowy atut. Cena: 3 500 zł miesięcznie+ opłaty licznikowe BN DOM-POL tel. 508-484-610, www.dom-pol.pl

STANCJE DLA STUDENTA
■ **Wynajmę**
DO wynajęcia od zaraz w Puławach 1 lub 2 pokoje. Tel. 575 186 400.

KUPIĘ

KUPIĘ działkę ogrodniczo-wypoczynkową na działkach pod Dąbrową, tel. 661033407

MOTORYZACJA
SPRZEDAM
■ **Osobowe**
OPEL Astra poj. 1700D, garażowany, zadbane. Tel. 661 033 407.
■ **Części**
SPRZEDAM opony 185/60/14 na alufelgach. Tel. 512 722 909.

SPRZEDAM borty stan bdb. do przyczepy 4 tony wywrotka z nakładkami 25 cm. Tel. 789 226 674.

OPONY zimowe 2 szt., R16 Pirelli, Radial Tubeless, c. 225 zł, tel. 814593083

■ **Inne**
SPRZEDAM 4 opony zimowe 205x55x16r tanio, stan bdb, cena do uzgodnienia. Tel. 530 681 233.

SPRZEDAM komplet siedzeń do skody octavii, tanio. Cena 70 zł. stan dobry. Tel. 789 226 674.

SPRZEDAM łańcuchy na koła C360 nowe, cena do uzgodnienia. Tel. 789 226 674 Hrubieszów.

■ **Motocykle**
ROMET K 125 (2011 r.) poj. 125, przebieg 13000 km, stan idealny, ubezpieczony. Tel. 789 226 674.

KUPIĘ
KUPIĘ samochód camper. Może być do remontu. Tel. 604 858 729.

BUDOWNICTWO
MATERIAŁY
■ **Sprzedam**
PUSTAKI żużlowe sprzedam. Tel. 503 679 425.

SŁUPY 4 metrowe z ceownika 14 x 14. Tel. 503679425

SŁUPKI z ceownika i słupy 4m 14 x14, elki betonowe 50x100x150. Tel. 50 36 79 425.

DRUT fi 10, karbid 12 zł/kg, Imadło hydrauliczne c. 100 zł, Imadło Pionier c .200 zł, Lublin, 512668533.

ROLNICTWO
MASZYNY ROLNICZE

■ **Sprzedam**
SPRZEDAM rozrzutnik obornika dwuosiowy, na resorach stan bdb. Hrubieszów, tel. 789 226 674.

FABRYCZNE pługi trójki średniej wielkości firmy Demarol z 2008 r. stan bdb. Jabłonna tel. 690 525 722.

PAJAK 7 gwiazdowy, zmienione opony stan bdb. Cena do uzgodnienia. Tel. 789 226 674.

SPRZEDAM kultywator 14 łapowy z tyłu na brony, fabryczny (tanio) . Tel. 789 226 674.

SIEWNIK niemiecki Isaria. tel. 50 36 79 425.

ŚRUTOWNIK z motorem. Tel. 503679425.

SPRZEDAM siewnik niemiecki. Tel. 50 36 79 425.

DOM
MEBLE
■ **Sprzedam**
KANAPĘ dwuosobową stan bdb (tanio). Tel. 789 226 674.

STOLIK pod TV dwupoziomowy. Drewniany, ciemny brąz, cena 85zł , tel. 814593083

STOLIK typu ława ciemny brąz i jasny brąz. 85zł/szt. tel. 814593083

FOTEL bujak z drewna giętego koloru ciemnego, c. 465, tel. 814593083

AGD
■ **Sprzedam**
ZAMRAŻARKA na siłę duża. Tel. 503679425

KOMPUTERY
■ **Sprzedam**
KOMPUTER Athlon 1700 ram, grafika i muzyka zintegrowana c. 325, tel. 814593083

ODZIEŻ
■ **Sprzedam**
KOŻUCHY, płaszcze skórzane, męskie i damskie, różne rozmiary, nieużywane, czapki i rękawiczki nowe gratis, ceny od 95 zł, tel. 814593083.

GARNITUR, kolor jasnokawowy, roz. 175, spodnie 87 w pasie, nie noszony, nowy krawat i koszula gratis, c. 135 zł, tel. 814593083.

WYPOSAŻENIE
■ **Sprzedam**
LUSTRA łazienkowe dwuwarstwowe, 60x75 - 75zł , 55x40 - 45zł, tel. 81 4593083

PRACA
ZATRUDNIĘ
PIELEGNIARKA/PIELEGNIARZ Niemcy. Wykształcenie wyższe – Pielęgniarstwo,niemiecki w mowie średnio zaawansowany.tel. 690 065365.rekrutacja@opiekunki365.pl

PRACA na magazynach logistycznych w Niemczech. Dla wszystkich.Niemiecki kontrakt z gwarancją godzin,1400 – 1550 euro na rękę, zakwaterowanie! 724 277 097

OPIEKUNKA OSÓB STARSZYCH - Niemcy Legalne zatrudnienie , stały kontakt z koordynatorem , ZUS, A-1, EKUZ,bezpłatny transport w obie strony. 602 601 315

NAUKA
INNE
KOREPETYCJE, matematyka, fizyka, chemia, tel. 661119284

HOBBY
FLORA
■ **Sprzedam**
DRACENY od 35 zł. Tel. 81/459 30 83.

SPRZEDAM jukę cena 75 zł. Tel. 81/459 30 83

PALMY 45 do 85 zł. Tel. 81/459 30 83.

KSIAŻKI
■ **Sprzedam**
KSIAŻECZKI dla dzieci bajki w miękkich i twardych okładkach cena od 5 do 20 zł,tel. 814593083

RÓŻNE
KUPIĘ
KUPIĘ wyważarkę do kół samochodowych. Tel. 84 536 13 80.

KUPIĘ mini koparko-spycharkę w rozsądnej cenie. Tel. 84 536 13 80.

SPRZEDAM
SPRZEDAM w hurcie drzewka choinkowe: świerk srebrny, zwykły, szlachetny, jodła kaukaska ok. 120 szt.

Tel. 608 722 40
KOTŁY CO V klasa czystości. Tel. 608 722 403.

SPRZEDAM borty do przyczepy szóstki 6 ton, stan bdb. Hrubieszów, tel. 789 226 674.

RURA ocynkowana fi 159 mm, ścianka 5 mm, gat. I, dł. 6 m bieżących, cena 7,50 zł /kg. Tel. 501 505 044.

POJEMNIK szklany do hodowania owadów, gadów i innych wys. 60 cm, średnica 25 cm. Cena 85 zł. Tel. 81 459 30 83.

AKWARIUM szklane w kształcie walca, wys. 62cm, średnica 25cm, grubość szkła 8mm . Cena do uzgodnienia, tel. 814593083.

SŁUPKI z ceownika do płotu żelazne, drzwi pojedyncze. Tel. 503679425.

BURTY do przyczepy nowe, wóz i brama z branką. 503679425

PAJAK do rozbijania pokosów siana, śrutownik, drzwi do garażu, zawiasy i sufigle , rury izolowane na tunel. 503679425

DRZWI garażowe. Tel. 503679425.

RURY izolowane na tunel. Tel. 503679425.

KANISTRY 20 l - 3 szt., 5 l - 1 szt.. cena 175 zł/ komplet. Tel. 81/459 30 83.

SPRZEDAM obraz religijny antyk, dużych wymiarów, cena 10500 zł lub zamienię na obraz o tematyce wojennej. Tel. 604 858 729.

RURA ocynk. 1,1/4 c, kątownik 40x40 - 3 zł mb, 35x35, imadło ślusarskie 100 zł, drut fi10, karbid 10 zł/kg, imadło hydr., tarcze do cięcia. 512668533

KWIATKI aloes, patyczak c. 35 zł, tel. 814593083

MASZYNY I NARZĘDZIA
SPRZEDAM

SPAWARKA do siły, tel. 50 36 79 425.

TARCZA do cięcia metalu fi 350, 7 zł, tel. 512668533.

KUPIĘ
KUPIĘ koparkę Białoruś lub inną po przystępnej cenie, tel. 845361380.

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Chełm przy ul. Lubelskiej 65 oraz na stronie internetowej <https://umchelmskip.bip.lubelskie.pl/index.php?id=55> **zostaną podane do publicznej wiadomości** (na okres 21 dni począwszy od 7.12.2021 r.) **wykazy nieruchomości stanowiących własność Miasta Chełm, obejmujących nieruchomości przeznaczone do sprzedaży na rzecz użytkowników wieczystych** położone przy ul. Rampa Brzeska oraz ul. Księdzka Jerzego Popiełuszki 25 w Chełmie. W terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazów, osoby zainteresowane, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.) mogą składać wnioski w sprawie nabycia nieruchomości.

in550

OBWIESZCZENIE STAROSTY ZAMOJSKIEGO

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2021r. poz. 735 z późn. zm.) w związku z art. 11 d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. „O szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych” (tekst jednolity Dz.U. z 2020r. poz. 1363 z późn. zm.)

INFORMUJE SIĘ,

że w dniu **25.11.2021r.** na wniosek **Wójta Gminy Zamość** wszczęte zostało postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:

budowa drogi gminnej nr 110442L w m. Żdanów - teren i działka nr ewid.: 272 w obrębie Żdanów gm. Zamość,

działki przewidziane do zatwierdzenia podziału nieruchomości w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej: - 215/1 w obrębie Żdanów gm. Zamość;

działki pod przebudowę dróg innych kategorii: - 189 w obrębie Żdanów gm. Zamość.

W związku z powyższym informuje się, że z projektem budowlanym i materiałem dokumentacyjnym w sprawie jw. można zapoznać się i uzyskać stosowne wyjaśnienia w **Starostwie Powiatowym w Zamościu ul. Przemysłowa 4, I-piętro, Wydział Architektury i Budownictwa, pokój nr 121.** Strony mogą wnieść zastrzeżenia, uwagi lub wnioski w sprawie jw. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Zamościu lub drogą pocztową na adres: Starosta Zamojski, ul. Przemysłowa 4, 22-400 Zamość w terminie do dnia **15.12.2021r.**

in548

WÓJTA GMINY TERESPOL ZAWIADAMIA, ŻE na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Terespol od dnia 06.12.2021 r. do dnia 28.12.2021 r. zostały wywieszone wykazy nieruchomości, stanowiących własność Gminy Terespol, przeznaczonych do dzierżawy, zgodnie z Zarządzeniami Nr 57/21 i 59/21 Wójta Gminy Terespol z dnia 03.12.2021 r.

in549

HANDEL

RZEŹNIA KUPI BYDŁO POURAZOWE DO UBOJU Z KONIECZNOŚCI TEL. 511 075 866, 662 396 670.

167421L01.A

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM podbitkę. szalówkę, boazerię (sosna szwedzka) wymiary 420cm długości szerokości 9,5 cm oraz grubości 2 cm w cenie 64 zł m.kw. deskę podłogową. Deska podłogowa (stropopodłoga) sosnowa grubość 29 mm cena 75 zł 08-455 Trojanów Korytnica 101a telefon 607607700

159721L01.A

LISTWA przypodłogowa cokół dębowy 90mm x 20 mm zaokrąglony u góry, gładki cena za m.b 25 zł, Listwa przypodłogowa dębowa 20x45 cena 6,10zł m.b. 08-455 Trojanów Korytnica 101a tel 607607700

159721L01.B

RÓŻNE

GROBOWIEC 3-os.; Unicka - Lublin; obok kaplicy; przy alei głównej; telefon (po godz. 18'stej): 81 888 67 10

185021L01.A

USŁUGI

DOCIEPLANIE BUDYNKÓW SZYBKO TANIO SOLIDNIE 502 053 214

008321L01.A

WYWÓZ złomu, sprzętu AGD, RTV, gruzu, mebli, ubrań, sprzątanie piwnic, strychów, garaży, domów po lokatorach i zmarłych i inne. Wycinka drzew, podcinanie, karczowanie koszenie i sprzątanie działek, wywóz gałęzi, prace rozbiórkowe (stare domy, stodoły, komórki, szklarnie itp.). Odniezanie dachów, placów, chodników. Wywóz śniegu. Całe województwo od 8 do 21, 514-299-106.

ZDROWIE

EXPRESS-DENT stomatologia zachowawcza, protetyka, umowa z NFZ; ul. Hipoteczna 2, tel. 81 743 62 60; ul. Staszica 8, tel. 81 534 62 60; ul. Staszica 12, tel. 81 534 62 70, www.express-dent.pl.

170721L01.A

APARATY SŁUCHOWE

APARATY SŁUCHOWE dobór, sprzedaż, serwis na miejscu, refundacje, wizyty domowe, raty, **FIRMA MEDIKA JERZY KAPITAN, LUBLIN, ul. Nowowiejskiego 2a, LUBARTÓW, ul. Cicha 19, KRASNYSTAW, ul. Browarna 6, 81/473-54-01, 668-277-760**

187220L01.A

MOTORYZACJA
Sprzedam/Kupię

Zamów ogłoszenie drobne w Dzienniku Wschodnim!

Tylko 100 zł* netto za miesiąc.

* o szczegóły pytaj w Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego, tel. **081 46-26-971, 081 46-26-976**

in/zajawki/bi0009a

KURTKI I PŁASZCZE
CENTRUM tel. 731-12-11-11
GARNITUROWE MELGIEWSKA 11

TJ2443

AAA KALLA CAŁODOBOWE USŁUGI POGRZEBOWE
www.kalla.lublin.pl
LUBLIN, UL. CMENTARNA 16
tel. 81 748 64 54, 602 475 176
ZASILEK POGRZEBOWY WYPŁACAMY PRZED POGRZEBEM
Kremacje w 24 godziny • Pogłębianie grobów • Ekshumacje
Sprzedaż grobów na cmentarzu na Majdanku
BEZPŁATNA CHŁODNIA W LUBLINIE

c24089

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
www.puk.lublin.pl
Całodobowo 81 744 50 31, 503 02 68 83
Budowa i sprzedaż grobów na Majdanku
Prosektorium i sala pożegnań • Oprawa muzyczna ceremonii • Kwiaty • Kremacje
Trumny, Urny • Ekshumacje, pogłębianie grobów • Namiot pogrzebowy

in196 26

Jak zamieścić reklamę w Dzienniku Wschodnim?

Lublin, ul. 3 Maja 18/2
tel. 81 46 26 820

Skontaktuj się z naszym przedstawicielem

Agnieszka Brania
agnieszka.brania@dziennikwschodni.pl
kom. 691 770 012

Patrycja Dubicka
patrycja.kowalska@dziennikwschodni.pl
kom. 691 770 019

Sylwia Karłowicz
sylwia.karlowicz@dziennikwschodni.pl
kom. 697 770 404

Biuro Ogłoszeń
eliza.jakuszevska@dziennikwschodni.pl
tel. 81 46 26 820
kom. 691 770 393

Wyślij e-mail

reklama@dziennikwschodni.pl

bi0041

masz firmę?

Zamów

ogłoszenie drobne

Dziennik Wschodni
+ portal www.dziennikwschodni.pl

Tylko 100 zł* netto za miesiąc

tel. **81 46-26-820** reklama@dziennikwschodni.pl

* o szczegóły pytaj w Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego

in/zajawki/bi0013a

dziennik Wschodni .pl

**Największa gazeta codzienna
i portal informacyjny
w województwie lubelskim**

Zleć nam swoje ogłoszenie!

Biuro ogłoszeń

81 46 26 820

697 770 393

reklama@dziennikwschodni.pl

Ogłoszenia drobne - bezpłatne

81 46 26 966

Jedenasta porażka Legii

PIŁKARSKA PKO BP EKSTRAKLASA

Legia Warszawa nie potrafi wyjść z kryzysu. Zespół trenera Marka Gołębiewskiego przegrał kolejny mecz ligowy. Tym razem „Wojskowi” musieli uznać wyższość Cracovii

Decydująca o losach ostatniego niedzielnego spotkania 17. kolejki spotkania okazała się 20 minuta. Wówczas, po dośrodkowaniu, przytomnie w polu karnym gości zachował się Pelle van Amerstfoort i mocnym strzałem z najbliższej odległości pokonał Artura Boruca. – Pokonanie aktualnego mistrza Polski dało nam wiele radości. Chcieliśmy poszukać słabych stron rywali w kontratakach i stałych fragmentach gry. Nasze pomysły się sprawdziły i możemy być teraz usatysfakcjonowani zdobyciem trzech punktów – stwierdził Jacek Zieliński, szkoleniowiec krakowskiej drużyny. W następnej kolejce podbudowana wygraną nad Legią Cracovia podejmie u siebie Górnik Łęczna. Będzie to pierwszy mecz rundy rewanżowej w PKO BP Ekstraklasie. W pierwszej kolejce na stadionie przy al. Jana Pawła II padł remis 1:1.

Wyniki 17. kolejki: Cracovia – Legia Warszawa 1:0 (Pelle van Amerstfoort 20). **Pozostałe wyniki: Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Pogoń Szczecin 1:3** ● **Górniki Zabrze – Śląsk Wrocław 3:1** ● **Jagiellonia Białystok – Górnik Łęczna 1:2** ● **Stal Mielec – Wisła Płock 2:1** ● **Lechia Gdańsk – Raków Częstochowa 3:1** ● **Zagłębie Lubin – Lech Poznań 2:3** ● ● **Warta Poznań – Wisła Kraków** zakończył się po zamknięciu wydania ● **Radomiak Radom – Piast Gliwice** przełożony na 14 grudnia

1. Lech	17	38	34-10
2. Pogoń	17	35	32-13
3. Lechia	17	33	32-20
4. Raków	16	29	29-20
5. Radomiak	16	28	21-13
6. Śląsk	17	24	29-26
7. Górnik Z.	16	24	22-21
8. Stal	17	24	24-25
9. Wisła P.	17	23	27-26
10. Cracovia	17	23	23-24
11. Piast	16	21	23-22
12. Jagiellonia	17	21	22-25
13. Wisła K.	16	17	16-27
14. Zagłębie	16	17	17-29
15. Bruk-Bet	16	12	20-28
16. Legia	15	12	15-26
17. Górnik Ł.	17	12	15-35
18. Warta	16	11	10-21

10-12 grudnia: Cracovia – Górnik Ł. ● Górnik Z. – Pogoń ● Lechia – Jagiellonia ● Radomiak – Lech ● Raków – Piast ● Stal – Bruk-Bet ● Warta – Śląsk ● Wisła P. – Legia ● Zagłębie – Wisła K.

Multi Multi (6.12), godz. 14
2, 3, 10, 12, 15, 19, 20, 23, 27, 31, 39, 44, 46, 53, 58, 62, 70, 72, 75, 78. Plus 58.

Multi Multi (5.12), godz. 21.50
3, 5, 6, 7, 9, 10, 32, 33, 40, 41, 44, 51, 55, 60, 61, 64, 65, 71, 77, 78. Plus 3.

Mini Lotto (5.12)
4, 21, 24, 27, 30.

Ekstra Pensja (5.12)
2, 10, 15, 23, 35 – 4.

Ekstra Premia (5.12)
7, 19, 21, 24, 28 – 4.

Kaskada (6.12), godz. 14
2, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24.

Kaskada (5.12), godz. 21.50
2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 17, 20, 21, 23.

Super Szansa (6.12), godz. 14
1, 3, 9, 3, 0, 1, 6.

Super Szansa (5.12), godz. 21.50
5, 6, 1, 7, 8, 2, 5.

Czas na mecz o wszystko

PIKA RĘCZNA KOBIET Druga porażka reprezentacji Polski w mistrzostwach świata w Hiszpanii

Nie tak miał wyglądać udział reprezentacji Polski w mistrzostwach świata w Hiszpanii. Po dwóch kolejkach i konfrontacjach z najsłabszymi zespołami w grupie B Białe-Czerwone wciąż nie mają na koncie chociażby punktu. Trzeba jednak podkreślić, że taki stan jest nieco na własne życzenie. W niedzielnym meczu z reprezentacją Rosyjskiego Związku Piłki Ręcznej Polki przegrały 23:26. Nie mogło być inaczej, skoro wykorzystaly zaledwie 1 z 7 rzutów karnych. Można tylko domyslać się, jakby wygladal wynik tego meczu, gdyby podopieczni Arne Senstada byly skuteczniejsze w tym elemencie. Tak jednak nie bylo, a mylily się również zawodniczki MKS FunFloor Perla Lublin. Wprawdzie z grona lubelskiej piatki tym razem wszystkie wybiegly na boisko, to chyba zadna nie bedzie dobrze wspominać tego meczu. Dwie bramki zdobyła Romana Roszak, ale ona zmarnowała jeden rzut karny. Jedno trafienie zaliczyła Kinga Achruk, chociaż ona również raz była nieskuteczna na linii 7m. Dwa razy pomyliła się w tym elemencie Marta Gega. Jeden był szczególnie bolesny, bo miał miejsce w samej końcówce meczu, kiedy Polska była o krok od dogonienia rywalek. Bez bramki, oprócz Gęgi, zakończyły rywalizację również Joanna Szarawaga i Oktawia Płomińska.

Przed Białe-Czerwonymi teraz mecz o wszystko z Kamerunem. Do kolejnej fazy awansują po trzy najlepsze zespoły z każdej grupy. Aby się znaleźć w tym gronie Polki muszą co najmniej zremisować z przedstawicielem Afryki.

Początek spotkania został zaplanowany na godz. 18. Transmisję z niego można obejrzeć na sportowych antenach Polsatu. (KKK)

Romana Roszak zdobyła w niedzielny wieczór dwie bramki dla reprezentacji Polski
FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

Polska – Rosyjski Związek Piłki Ręcznej 23:26 (10:16)

Polska: Malickiewicz, Płaczek – Zimny, Płomińska, Kobylńska 3, Balsam 2, Gęga, Matuszczyk 3, Górna 1, Rosiak 8, Nosek 2, Niewiadomska, Szarawaga, Achruk 1, Roszak 2. Kary: 4 min.

Rosyjski Związek Piłki Ręcznej: Łagina, Kaplina – Gorskowa, Michajliczenko 4, Fomina 3, Sabirowa 2, Ilina 8, Kirdiaszewa, Managarowa 1, Skorobogaczenco 5, Nikitina, Tażenowa, Iljarionowa 1, Zelenkova, Szerbak

2 oraz Markowa. Kary: 6 min.

Sędziowali: Christensen i Hansen (Dania).

Drugi wynik: Serbia – Kamerun 43:19.

1. Serbia	2	4	68-39
2. Rosyjski ZPR	2	4	66-41
3. Polska	2	0	44-51
4. Kamerun	2	0	36-83

7 lutego: Kamerun – Polska ● Serbia – Rosyjski Związek Piłki Ręcznej.

Tylko druga dziesiątka

BIEGI NARCIARSKIE

Anna Berezeka i Bartosz Cielniak rywalizowali w Pucharze Kontynentalnym juniorów w Goms

Impreza w Szwajcarii trwała trzy dni, a zawodnicy MULKS Grupa Oscar Tomaszów Lubelski najlepiej spisali się w sobotnich sprintach techniką dowolną. Berezeka nieźle pobiegła już w kwalifikacjach, w których zajęła 13 miejsce. W ćwierćfinale miała jednak pecha, bo trafiła na bardzo mocne przeciwniczki w osobach Francuzki Liv Coupat i Włoszki Lucii Isonni. I właśnie ten duet pokonał Berezekę, która w swoim biegu zajęła trzecie miejsce. Ostatecznie dało jej to w klasyfikacji generalnej 14 miejsce. Wygrała Włoszka Nadine Laurent.

Bartosz Cielniak kwalifikacje sprintu ukończył na 19 miejscu. Niestety, w ćwierćfinale zawodnik MULKS Grupa Oscar pobiegł słabo i zajął w swoim biegu dopiero 5 miejsce. Warto jednak podkreślić, że jego seria była bardzo szybka. Wygrał ją Szwajcar Isai Naef przed Łukaszem Gazurkiem i Słowencem Jostem Mulejem, który również awansował do półfinału jako lucky loser. Ostatecznie Cielniaka sklasyfikowano na 24 miejscu, a wygrał Włoch Elia Barp.

W biegu dystansowym tomaszowianom poszło już gorzej. Berezeka w stylu klasycznym była 32, a w stylu dowolnym 20. Cielniak zajął z kolei 68 i 48 miejsce. (KKK)

Lewandowski pograży Barcelonę?

PIŁKARSKA LIGA MISTRZÓW We wtorek i środę poznamy komplet zespołów, które wiosną zagrają w fazie pucharowej tych rozgrywek

Gole Roberta Lewandowskiego w środę mogą pogrozić FC Barcelonę, a co za tym idzie spotęgować jej kryzys
FOT. X-NEWS/PRESS FOCUS

nak jeszcze jeden warunek – pewny gry w 1/8 finału Liverpool nie może przegrać na San Siro z AC Milan.

Mecz o „być albo nie być” w Champions League czeka także FC Barcelonę. Pograżona w kryzysie „Duma Katalonii” zajmuje drugie miejsce w grupie E i ma dwa „oczka” przewagi nad trzecią Benfiką Lizbona. To może się jednak zmienić, bo

ekipa z Lizbony w ostatniej kolejce gra u siebie z najsłabszym w stawce Dynamem Kijów i chyba nikt nie zakłada innego scenariusza niż pewna wygrana gospodarzy. Natomiast Barcelona zagra w Monachium z Bayernem, który awans i pierwsze miejsce w grupie zapewnił sobie już wcześniej. „Duma Katalonii” do utrzymania drugiej lokaty

potrzebuje punktu. Jednak czeka ją piekielnie trudne zadanie.

Z powodu restrykcji sanitarnych związanych ze wzrostem zakażeń koronawirusem środowy mecz odbędzie się bez udziału publiczności, co może lekko pomóc Katalończykom. Nie wiadomo też czy trener Bawarczyków Julian Nagelsmann w tym starciu nie da odpocząć swoim największym gwiazdom z Robertem Lewandowskim na czele. Oby jednak Niemiecki szkoleniowiec posłał do boju Polaka, który śrubuje kolejne rekordy w tych elitarnych rozgrywkach. W poprzednim meczu obu ekip snajper reprezentacji Polski zdobył dwa gole i z pewnością, jeśli pojawi się na murawie, będzie miał chrapkę na kolejne trafienia.

Wszystkie mecze piłkarskiej Ligi Mistrzów można oglądać na antenie Polsatu w kanałach Premium. Nato-

miast środowy mecz pomiędzy Bayernem, a Barceloną pokaże TVP 1. Transmisja będzie dostępna także w Internecie pod adresem sport.tvp.pl. Początek o godzinie 21.

Wtorek: Grupa A: Paris Saint Germain – Club Brugge ● RB Lipsk – Manchester City. **Grupa B:** AC Milan – Liverpool ● FC Porto – Atletico. **Grupa C:** Ajax Amsterdam – Sporting Lizbona ● Borussia Dortmund – Besiktas Stambuł. **Grupa D:** Real Madryt – Inter Mediolan ● Szachtar Donieck – Sheriff Tiraspol.

Środa: Grupa E: Bayern Monachium – FC Barcelona ● Benfica Lizbona – Dynamo Kijów. **Grupa F:** Manchester United – Young Boys Berno ● Atalanta Bergamo – Villareal. **Grupa G:** Salzburg – Sevilla ● VfL Wolfsburg – Lille. **Grupa H:** Juventus Turyn – Malmo FF ● Zenit Sankt Petersburg – Chelsea Londyn.

Ruch nie odskoczył

EWINNER II LIGA Dobre wieści dla kibiców Motoru. W ostatnim, niedzielnym meczu 20. kolejki Ruch Chorzów przegrał w Bełchatowie z tamtejszym GKS 1:2. A to oznacza, że „Niebiescy” wyprzedzają drużynę Marka Saganowskiego „tylko” o sześć punktów

Ruch w końcówce wyrównał na 1:1 po голу Daniela Szczepana. Wcześniej prowadzenie „Brunatnym” dał Dawid Flaszka. Wydawało się, że gospodarze będą musieli zadowolić się remisem, ale w doliczonym czasie gry zdobyli zwycięską bramkę. To goście wykonywali rzut różny w piątej, dodatkowej minucie. GKS wyprowadził jednak błyskawiczną kontrę, którą celnym strzałem do siatki wykończył Damian Warnecki. Trzeba jeszcze dodać, że wczorajsze spotkanie Chojniczanki ze Stalą Rzeszów zakończyło się po zamknięciu wydania. A jeżeli ekipa z Chojnic zgarnęła trzy punkty, to ona wskoczy na drugie miejsce w tabeli i będzie wyprzedzać Motor o osiem „oczek”. (LUKISZ)

OSTATNIE MECZE 20. KOLEJKI

GKS Bełchatów – Ruch Chorzów 2:1 (Dawid Flaszka 61, Damian Warnecki 90 – Daniel Szczepan 84) ● **Chojniczanka Chojnice – Stal Rzeszów** zakończył się po zamknięciu tego wydania.

1. Stal	18	45	39-12
2. Ruch	20	36	29-20
3. Chojniczanka	19	35	41-19
4. Radunia	20	32	35-29
5. Olimpia	20	32	23-20
6. Lech II	19	32	20-17
7. Motor	20	30	32-19
8. Garbarnia	19	30	28-23
9. Wigry	20	28	23-23
10. Wisła	20	26	35-32
11. Śląsk II	20	26	31-33
12. KKS	20	24	21-25
13. Pogoń S.	20	24	26-37
14. Znicz	19	23	22-27
15. Pogoń G.M.	20	18	20-31
16. Bełchatów	20	18	17-32
16. Hutnik	20	15	17-33
18. Sokół	20	12	12-39

GKS Bełchatów został ukarany odjęciem czterech punktów za zaległości finansowe.

26-27 lutego: Pogoń Siedlce – Olimpia ● Hutnik – Motor ● Śląsk II – GKS Bełchatów ● Ruch – Lech II ● Znicz – Garbarnia ● Wisła – Pogoń Grodzisk Mazowiecki ● Radunia – Chojniczanka ● Stal – KKS ● Sokół – Wigry.

NAJLEPSI STRZELCY

16 bramek – Michał Fidziukiewicz (Motor Lublin) ● **10 bramek** – Maciej Górski (Pogoń Siedlce) ● **8 bramek** – Damian Michalik (Stal Rzeszów) ● **7 bramek** – Tomasz Foszmańczyk (Ruch Chorzów), Jean Franco Sarmiento (Pogoń Grodzisk Mazowiecki), Piotr Giel (KKS Kalisz), Adrian Paluchowski (Wisła Puławy).

Umiarkowanie udane mistrzostwa

PŁYWANIE Od środy do niedzieli w Bydgoszczy rozgrywane były Zimowe Mistrzostwa Polski Seniorów, Młodzieżowców i Juniorów w wieku 17-18 lat. Tym razem w najstarszej kategorii zawodnicy AZS UMCS wywalczyli siedem krążków. W sumie przywieźli ich do domu 28

ŁUKASZ GŁADYSIEWICZ

Dorobek akademików wydaje się nieco skromniejszy niż w poprzednich latach, ale to efekt braków kadrowych. W Bydgoszczy kolegom z klubu nie pomogli chociażby pływacy na co dzień trenujący w USA, czy Konrad Czerniak, który wraca do zdrowia po operacji. Zresztą w wielu klubach brakowało tych największych gwiazd.

Pod nieobecność najbardziej znanych nazwisk na pewno z bardzo dobrej strony pokazał się jeden z najświeższych nabytków AZS UMCS – Bartosz Piszczorowicz, który dołączył do klubu z ekipy G-8 Bielany Warszawa. Podczas mistrzostw Polski zapisał na swoim koncie cztery medale. Po dwa w konkurencjach indywidualnych i sztafecie. 22-latek okazał się najlepszy na 100 i 200 m stylem dowolnym. Na krótszym dystansie miał czas 47,18, a pokonał: Jakuba Kraske, Kamila Sieradzkiego i Pawła Juraszka. Piąty był z kolei Jan Hołub (48,08). W tej drugiej konkurencji mógł się pochwalić rezultatem 1:45,03, a tym razem w pokonanym polu zostawił: Sieradzkiego, czy Filipa Zabrowskiego.

Jeżeli chodzi o sztafety to dwa razy lublinianie zajmowali miejsca na drugim stopniu podium. Na 50 m stylem zmiennym wystąpili w składzie: Marcin Stolarski, Kacper Stokowski, Hołub i Piszczorowicz, a na 100 m dowolnym płynęli: Filip Lech, Stokowski, Hołub i Piszczorowicz.

W sumie zawodnicy AZS UMCS przywieźli z Bydgoszczy 28 medali

FOT. AZS UMCS LUBLIN

Trzecie złoto dla Lublina wywalczył Stokowski, który okazał się najlepszy na 50 m grzbietem z wynikiem 23,16. Ponadto na podium stawali jeszcze panie: na drugim stopniu Paula Żukowska (400 m zmiennym), a na trzecim Laura Bernat (200 m grzbietem). Ogólny dorobek seniorów, czyli siedem krążków dał im trzecie miejsce w klasyfikacji medalowej. Bezkonkurencyjny był tym razem AZS AWF Katowice, którego zawodnicy aż 29 razy znajdowali się w najlepszej trójce. Wygrali też zdecydowanie najwięcej konkurencji, bo aż 14.

W kategorii młodzieżowców AZS UMCS uplasował się na piątej pozycji i uzbierał 16 krążków (trzy złote, pięć srebrnych

i osiem brązowych). A jeżeli chodzi o juniorów, to dorobek pięciu medali (dwa srebrne i trzy brązowe) dał klubowi z Lublina dopiero 17 lokatę.

Trzeba jeszcze wspomnieć o klasyfikacji najlepszych zawodników. W rywalizacji pań pierwsze miejsce przypadło Katarzynie Wasick (AZS AWF Katowice), a wśród panów triumfował Jan Kozakiewicz (Legia Warszawa). W dziesiątce znalazły się jednak nazwiska dwóch pływaków AZS UMCS: Stokowski był trzeci, a Piszczorowicz ósmy.

– Trzymamy wysoki poziom z lat ubiegłych, lecz z występu w Bydgoszczy jestem zadowolony w stopniu umiarkowanym. Zdobyliśmy trochę mniej meda-

li niż zazwyczaj, ale to wszystko było kontrolowane. Zdawaliśmy sobie sprawę, że tak właśnie będzie – wyjaśnia na klubowym portalu Piotr Kasperek, trener lubelskich akademików.

I dodaje, dlaczego zabrakło tych najważniejszych zawodników. – To rok olimpijski, za chwilę są mistrzostwa świata na basenie krótkim. Właśnie z tego powodu w naszych szeregach na starcie w Bydgoszczy zabrakło choćby zawodników AZS UMCS trenujących na co dzień w Stanach Zjednoczonych, którzy nie dojechali. Nie było również dochodzącego do zdrowia po operacji, Konrada Czerniaka. Mimo wszystko daliśmy radę – zapewnia trener Kasperek.

Lider znowu zbyt mocny

II LIGA SIATKAREK Trzecia porażka w tym sezonie AZS UMCS Volley. Lublinianki musiały uznać wyższość lidera grupy drugiej Legionovii Legionowo po porażce 1:3. Co ciekawe, to gospodynie wygrały pierwszego seta, ale później znacznie lepiej radziły sobie rywalki

W pierwszej części meczu wszystko szło po myśli drużyny z Lublina. AZS UMCS Volley prowadził w końcówce 18:13, a ostatecznie wygrał z liderem do 16. Niestety, w kolejnych odsłonach tak różowo już nie było. W drugiej partii przyjezdne odskoczyły na pięć „oczek” (15:20) i chociaż drużyna Bartosza Jesienia zdobyły trzy punkty z rzędu, to i tak przegrała 18:25.

Najbardziej wyrównany był trzeci set. W wielu fragmentach to Legionovia była górą, ale w końcówce udało się doprowadzić do stanu 24:24. Kończówka ponownie należała do najlepszej drużyny grupy drugiej, która triumfowała do 24. Czwarte rozdanie najpierw przebiegało pod dyktando lublinianek, które prowadziły nawet 8:3. Szybko

było jednak po 13, a w końcówce ekipa z Legionowa odskoczyła na 20:24 i ostatecznie przypieczętowała zwycięstwo za trzy punkty.

– Na pewno dziewczyny nie zagrały na takim poziomie, do jakiego nas przyzwyczaiły. Duża ilość błędów w kontrach jak i pierwszych akcjach napędzały siatkarki z Legionowa. Później ciężko było nam odrabiać kilku-punktową stratę. Na pewno brawa dla dziewczyn za pogoń w trzecim secie, gdzie wyszły naprawdę z dużego dołka. Mielśmy nawet piłkę setową, ale nie potrafiliśmy mądrze rozegrać kontry – ocenia na klubowym portalu trener Bartosz Jesień.

(LUKISZ)

AZS UMCS Volley Lublin – Legionovia Legionowo 1:3 (25:16, 18:25, 24:26, 21:25)

AZS UMCS Volley: Hochołowska, Duma,

Jackowska-Boryc, Ligienza, Gieroba, Dzida, Chadała, Elko, Urbańska, Kowalczyk, Kostur, Kłus, Romaniuk.

Pozostałe wyniki i tabela grupy II: AZS JHN Warszawa – MUKS Krótka Mysława 3:0 (25:23, 25:10, 25:19) ● Ósemka Siedlce – Sparta Warszawa 2:3 (25:22, 25:23, 19:25, 24:26, 13:15) ● AZS Uniwersytet Gdański – Nike Węgrów zostanie rozegrany dzisiaj ● ŁKS II Łódź – Chemik Olsztyn przełożony na 19 grudnia.

1. Legionovia	10	30	30:5
2. AZS UMCS	10	21	25:13
3. Nike	9	17	20:12
4. Sparta	10	15	21:19
5. UG	9	14	16:17
6. JHN	10	12	20:23
7. ŁKS	9	11	14:20
8. MUKS	10	10	13:24
9. Chemik	9	7	12:23
10. Ósemka	10	7	12:27

11 grudnia: Ósemka – AZS UG ● Sparta – JHN ● MUKS – Chemik ● ŁKS II – AZS UMCS ● Legionovia – Nike.

Nie zagrały na swoim poziomie

II LIGA SIATKAREK Tomasovia w weekend też nie dopisała do swojego konta ani jednego punktu. Podopieczne Stanisława Kaniewskiego przegrały w Sędziszowie Małopolskim z tamtejszą Marbą 0:3

Niebiesko-białe mogły się jednak pokusić o duży lepszy wynik. W wielu fragmentach pierwszego seta przegrywały różnicą czterech-pięciu punktów. W końcówce doprowadziły jednak do remisu po 18, a po chwili miały nawet szansę wyjść na prowadzenie. Niestety, zmarowały ją, a gospodynie zanotowały świetny finisz i wygrały do 19. Druga część spotkania była bardzo wyrównana aż do samego końca. Tomasovia miała w zapasie dwa „oczka” (22:24) i piłkę setową. Zamiast wyrównać straty w meczu podopieczne trenera Kaniewskiego przegrały jednak 25:27. I w trzeciej partii nie wierzyły już specjalnie, że są jeszcze w stanie coś ugrać. W efekcie, przegrały w Sędziszowie Małopolskim 19:25, a cały mecz do zera.

– Szczere mówiąc gdybyśmy zagrali na swoim normalnym poziomie, to mogliśmy pokusić się o zwycięstwo. Może swoje

zrobiła presja wyniku? Bo jednak to było ważne spotkanie dla układu tabeli. Na trybunach było też sporo kibiców, a dziewczyny chyba za bardzo chciały. Czasami w takich sytuacjach wychodzi odwrotnie – wyjaśnia trener ekipy z Tomaszowa Lubelskiego. I dodaje co nie funkcjonowało w jego drużynie. – Było dużo niedokładności, zepsutych ataków, ale w obronie też nie graliśmy tego co zawsze. W naszych poczynaniach było sporo chaosu. Brakowało też dziewczyny, która w trudnych momentach wzięłaby ciężar gry na siebie. Wiadomo jednak, że swoje mógł zrobić również tydzień przerwy, bo wypadliśmy z rytmu. Mamy bardzo młody zespół, który ciągle musi się uczyć i docierać – dodaje szkoleniowiec.

(LUKISZ)

Marba Sędziszów Małopolski – Tomasovia Tomaszów Lubelski 3:0 (25:19, 27:25, 25:19)

Tomasovia: Wąsik, Klisiak, Świerkosz, Orzyłowska, Rodak, Staworzyńska Wiśniewska (libero) oraz Walek, Kaczmarczyk, Lubas.

Pozostałe wynik i tabela grupy czwartej: SMS PZPS II Szczyrk – Silesia Volley Mysłowice 0:3 (15:25, 22:25, 13:25) ● KSZO Ostrowiec Świętokrzyski – Poprad Stary Sącz 3:1 (17:25, 25:22, 25:12, 25:20) ● Wisła Kraków – SAN-Pajda II Jarosław 3:2 (25:23, 25:17, 25:27, 18:25, 15:10) ● Maraton Krzeszowice – Sandecja Nowy Sącz 3:0 (25:22, 25:22, 25:15).

1. Silesia	10	26	29:8
2. Marba	10	23	26:10
3. Tomasovia	10	21	23:12
4. Wisła	10	15	20:22
5. MUKS	10	15	19:18
6. Szczyrk	10	14	19:22
7. KSZO	10	14	18:20
8. SAN-Pajda II	10	10	17:28
9. Maraton	10	7	13:25
10. Sandecja	10	5	8:27

11 grudnia: Maraton – Marba ● Sandecja – Wisła ● SAN-Pajda – KSZO ● Poprad – SMS PZPS II ● Silesia – Tomasovia.

KARTKA Z KALENDARZA

1550

koronacja Barbary Radziwiłłówny, drugiej żony króla Zygmunta Augusta

1925

urodził się Eli Wallach, amerykański aktor, laureat Oscara za całokształt twórczości

1949

urodził się Tom Waits, amerykański muzyk, wokalista, kompozytor, autor tekstów, poeta, aktor

1967

dokonano oblotu szybowca SZD-31 Zefir 4

1973

premiera filmu „Chłopi” w reżyserii Jana Rybkowskiego

1984

urodził się Robert Kubica, polski kierowca wyścigowy i rajdowy

1990

premiera filmu „Żółtodziób” w reżyserii Clint Eastwooda

2001

premiera filmu „Gulczas, a jak myślisz...” w reżyserii Jerzego Gruzy

2002

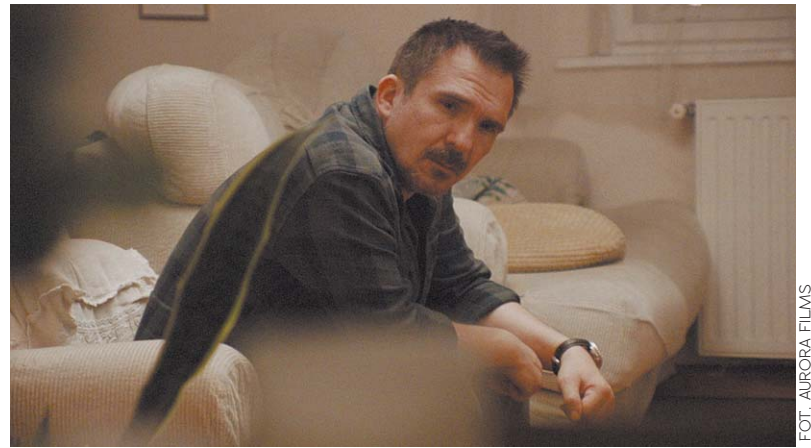
Azra Akin z Turcji zdobyła w Londynie tytuł Miss World

2018

wystrzelono chińską sondę księżycową Chang'e 4

110,52

kilograma to masa próbek zebranych przez członków Apollo 17 (Eugene Cernan, Ronald Evans i Harrison Schmitt). Była to szósta i ostatnia załogowa misja na Księżyc. Misja rozpoczęła się 7 grudnia 1972 roku

FOT. AURORA FILMS

Im dalej w las, tym więcej drzew

DO ZOBACZENIA Węgierski reżyser Benedek Fliegauf i MFF w Berlinie to dobre połączenie. Węgierski reżyser zdobył Srebrnego Niedźwiedzia za film „To tylko wiatr”, nagrody specjalne za „Dealera” i „Gąszcz” (2003). Jego najnowszy film – „Im dalej w

las, tym więcej drzew” – uczestniczył tegorocznym konkursie głównym, a Lilla Kizlinger zdobyła Srebrnego Niedźwiedzia za najlepszą rolę drugoplanową.

Film to siedem historii i wielu bohaterów. Sporo ich dzieli: wiek, doświadczenie, motywacje, życiowe

priorytety. Łączy poczucie niespełnienia, skrywana frustracja, wyczuwalny podskórny niepokój. Każdy z nich próbuje wyrazić swoje emocje, ale czuje się niezrozumiany.

Komunikacyjny rozdźwięk widać w każdej formie relacji: rodzinnej, przyja-

cielskiej, partnerskiej. Dotyczy nie tylko uczuć czy spojrzenia na świat, ale też niezabliźnionych jeszcze ran czy niesprecyzowanych planów na przyszłość. Młoda dziewczyna obwinia ojca za śmierć matki, para nie może zdecydować, czy to najlepszy moment na

dziecko, inna spiera się o poprzedni związek mężczyzny, kobieta próbuje wpłynąć na światopogląd swojego syna. Każdy z bohaterów, także pozostałych historii, czuje się osaczony i samotny.

Do polskich kin film trafi 17 grudnia.

Dobra współpraca

NA PLANIE Małgorzata Socha wciela się w rolę sekretarki Violetty Kubasińskiej, która zdobyła serca widzów swoimi charakterystycznymi stylizacjami i błyskotliwymi powiedzeniami. To jedna z najbarwniejszych postaci serialu „BrzydUla”

Violetta wygrała już pieniądze, teraz brakuje jej tylko miłości, a miłość to Sebastian Olszański – jej ukochany Sebulek, który w tej części, w tym sezonie będzie właśnie tym króliczkiem, którego Violetta będzie chciała złapać, ale czy jej się uda, trzeba oglądać – mówi agencji Newseria Lifestyle Małgorzata Socha.

Zdobycie serca Sebastiana okaże się jednak nie lada wyzwaniem, bo mężczyzna pozostanie nieczuły na jej wdzięki.

– Sebastian na razie próbuje uwolnić się od Violetty, co nie jest łatwe. Czeką go chyba próba nawiązania nowych relacji damsko-męskich i nawiązania romansu, po prostu próba znalezienia sobie

drugiej połówki. I w związku z tym czeka go dużo różnych perypetii i myślę, że przybierających dosyć niespodziewany obrót – mówi Łukasz Garlicki.

Małgorzata Socha zapewnia, że wykreowanie nietuzinkowej postaci Violetty sprawiło jej dużą frajdę.

– Violetta jest szalenie kolorową i bardzo barwną postacią. To jest wielka przyjemność dla aktora, kiedy może sobie pozwolić w roli na tak dużo i daje to też dużo możliwości. Ale też warto pamiętać o tym, żeby też umieć cieniować i nadać jej też ludzką twarz – mówi aktorka. Jak przystało, choć na planie zdjęciowym czasem bywa wesoło, to jednak tempo pracy mobilizuje do skupienia się na realizacji swoich zadań.

Violetta jest szalenie kolorową i bardzo barwną postacią. To jest wielka przyjemność dla aktora, kiedy może sobie pozwolić w roli na tak dużo i daje to też dużo możliwości – mówi o swojej postaci w serialu „BrzydUla” Małgorzata Socha

FOT. NEWSERIA LIFESTYLE

– W ciągu dnia mamy bardzo dużo materiału do zrealizowania i w związku z tym musimy się też skupić i często

nie ma czasu na rozprężenie. Aczkolwiek nieraz przychodzi tzw. głupawka i potrafimy na przykład jedno zdanie powtarzać parę razy – mówi Małgorzata Socha.

Aktorka cieszy się, że w serialu partneruje jej Łukasz Garlicki, z którym zna się od czasów studiów.

– Lubimy się i to jest zawsze wielka przyjemność móc być z Łukaszem razem na planie. Jest bardzo zdolny i też bardzo emocjonalny, w związku z czym wszystko, co gramy, zawsze jest na sto procent. Cieszę się, że mogę z nim współpracować, bo też patrząc na niego, mam wrażenie, że dużo się uczy i chyba też czujemy bezpieczeństwo, kiedy jesteśmy razem, że wiemy, że możemy na sobie polegać.

Łukasz Garlicki również podziela tę sympatię i bardzo ceni sobie warsztat zawodowy oraz towarzystwo Małgorzaty Sochy.

– Po prostu znamy się od początku stawiania naszych aktorskich kroków. Z Małgosią współpracuje się wspaniale, ponieważ jest zawsze bardzo profesjonalna. I myślę, że mamy też dobrą chemię, co po prostu widać na ekranie, więc jest współpraca oparta na wzajemnym respekcie, mamy podobne poczucie humoru – mówi Łukasz Garlicki. – Myślę, że też jest pewna zgodność temperamentów, więc zawsze kiedy dostaję pracę i dowiaduję się, że będę miał zdjęcia z Małgosią, to wiem, że to będzie dobry dzień zdjęciowy.

NEWSERIA LIFESTYLE

Mistrzowie smaku

DO ZOBACZENIA Gospodarzem programu „Cuda współczesności: Mistrzowie smaku” jest Adam Richman. W ośmiu odcinkach wziął

pod lupę niektóre z ulubionych przez Amerykanów specjalów: od czekolady, której składniki pozyskuje się z tradycyjnych upraw zia-

ren kakaowca na Hawajach, przez lody, których produkcja sięga rocznie miliardów sztuk aż po przekąski ulubionych marek i restauracje

oferujące fast food. Program przedstawia jak działają giganci przemysłu spożywczego, ale też małe, lokalne firmy.

Program „Cuda współczesności: Mistrzowie smaku” można oglądać w piątki o godzinie 22 na antenie History.